

บทที่ 3

การศึกษาจังหวัดสมุทรปราการในระดับภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

การศึกษาจังหวัดสมุทรปราการในระดับภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลนี้ เป็นการ
ศึกษาพิจารณาเชิงพิจารณาเปรียบเทียบด้านต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรปราการกับจังหวัดอื่น ๆ ใน
ภาค ฯ เพื่อให้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของจังหวัดสมุทรปราการที่มีต่อภาคกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑล ตลอดจนการสะท้อนภาพรวมของบทบาทและอิทธิพลของภาคนี้ ที่มีต่อการขยายตัวทาง
เศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศ ด้วย

3.1 ลักษณะทางด้านประชากร

3.1.1 ขนาดประชากรและการเปลี่ยนแปลงประชากร

- ขนาดประชากร

ในปี 2521 ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีประชากรราว
6,828,375 คน (15.10 % ของประชากรทั้งประเทศ) โดยมีกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัด
ที่มีประชากรมากที่สุดในภาค (71.33 % ของภาค) นอกนั้น กระจายไปตามจังหวัดต่าง ๆ ใน
เขตปริมณฑล จังหวัดที่มีประชากรมากที่สุดในปริมณฑล คือ จังหวัดนครปฐม (7.96 % ของภาค)
รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรปราการ (7.15 % ของภาค) และจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มี
ประชากรน้อยที่สุดของภาค (3.73 % ของภาค)

ในปี 2528 ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีประชากรราว
7,839,816 คน (15.14 % ของประชากรทั้งประเทศ) โดยมีกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัด
ที่มีประชากรมากที่สุดของภาค (68.41 % ของภาค) ส่วนจังหวัดปริมณฑลที่มีประชากรมากที่สุด
กลับมาเป็นจังหวัดสมุทรปราการ (8.45 % ของภาค) แทนจังหวัดนครปฐมซึ่งเป็นจังหวัดปริมณฑล

ที่มีประชากรรองลงไป (7.77 % ของภาค) และจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุดของภาคเช่นเดิม (4.02 % ของภาค) (ตารางที่ 3.1 และแผนที่ 3.1)

- การเปลี่ยนแปลงประชากร

ในช่วงปี 2521-2528 ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีประชากรเพิ่มขึ้นถึง 1,011,441 คน ในจำนวนนี้ เป็นประชากรที่เพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานครถึง 48.73 % รองลงไป คือ จังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม และสมุทรสาคร โดยมีสัดส่วนของการเปลี่ยนแปลง (Absolute change) คือ 17.24 %, 14.09 %, 7.47 %, 6.45 % และ 6.02 % ตามลำดับ หากพิจารณาเป็นช่วงแล้ว สามารถจัดแบ่งการเปลี่ยนแปลงประชากรได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงมากกว่า 10.00 % ขึ้นไป ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดนนทบุรี อีกกลุ่มหนึ่ง คือ กลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่า 10.00 % ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี นครปฐม และสมุทรสาคร (ตารางที่ 3.1 และแผนที่ 3.2)

สำหรับการเปลี่ยนแปลงประชากรแบบ Relative change ของภาค กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในช่วงปี พ.ศ. 2521-2528 นั้น จังหวัดนนทบุรีมีการเปลี่ยนแปลงประชากรมากที่สุด (39.37 %) รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรปราการ (35.41 %) จังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงประชากรแบบ Relative change น้อยที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร (10.12 %) (ตารางที่ 3.1 และแผนที่ 3.2)

- อัตราการเติบโตประชากร

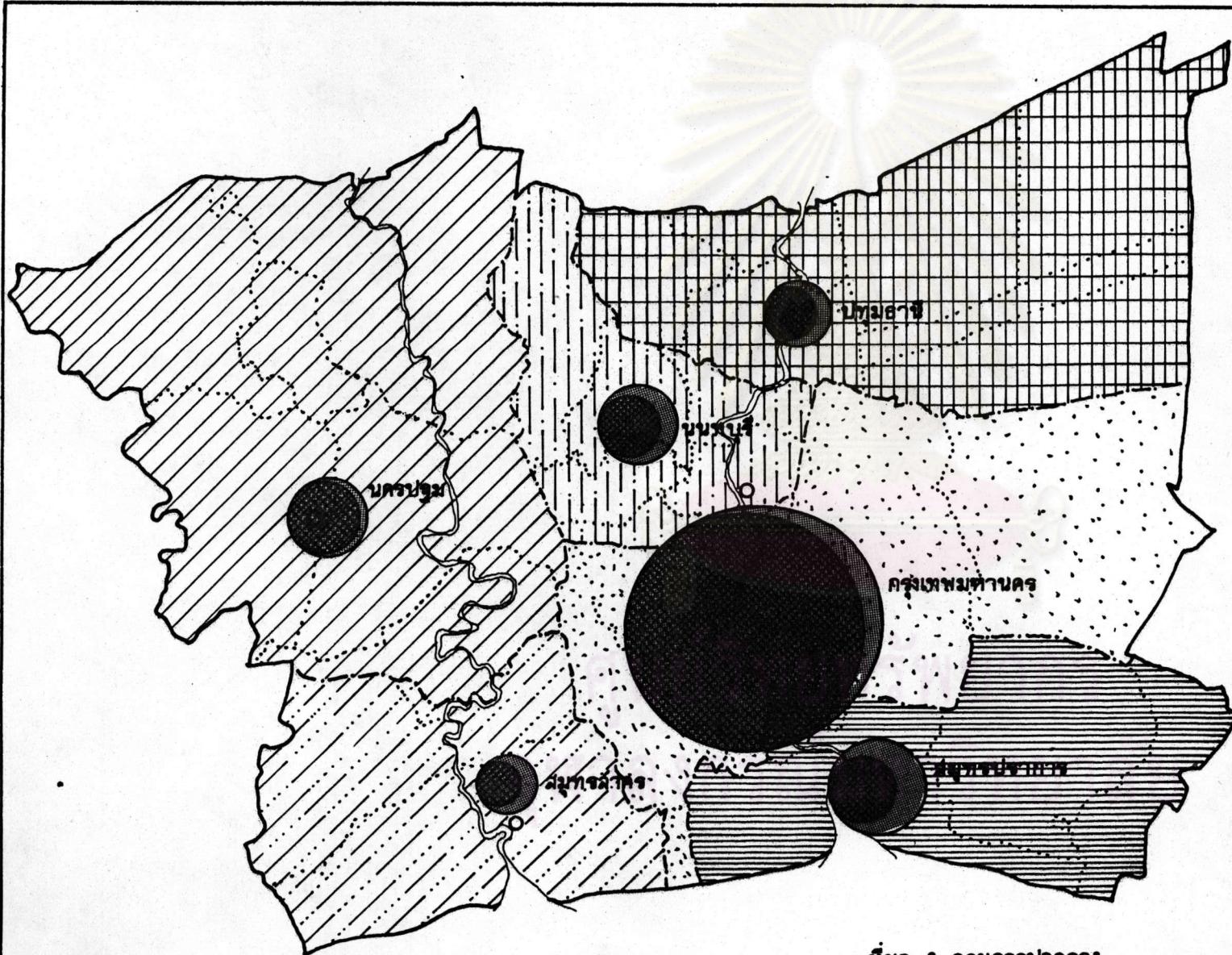
อัตราการเติบโตประชากรของภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ 1.99 % ต่อปี โดยมีประชากรเพิ่มขึ้น 14.81 % ของประชากรในปี 2521 ของภาค และมีประชากรเพิ่มขึ้นในสัดส่วน 15.14 % ของประชากรทั้งประเทศ โดยมีกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเติบโตประชากรต่ำที่สุดของภาค (1.39 % ต่อปี) และจังหวัดนนทบุรีเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเติบโตประชากรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยสูงสุดของภาค (4.86 % ต่อปี)

สำหรับจังหวัดสมุทรปราการนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า จังหวัดสมุทรปราการมีอัตราการเติบโตประชากรเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 4.64 % ต่อปี (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 ขนาดและการเปลี่ยนแปลงประชากรของจังหวัดในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2521-2528

จังหวัด	ขนาดประชากร				การเปลี่ยนแปลงประชากร			อัตราการเติบโต ประชาชน
	2521		2528		พ.ศ.2521 - 2528			
	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวนการเปลี่ยนแปลง	Absolute change	Relative change	
กรุงเทพมหานคร	4,870,509	71.33	5,363,378	68.41	492,869	48.73	10.12	1.39
นนทบุรี	361,926	5.30	504,424	6.44	142,498	14.09	39.37	4.86
ปทุมธานี	309,162	4.53	384,713	4.91	75,551	7.47	24.44	3.17
สมุทรปราการ *	488,266	7.15	662,612	8.45	174,346	17.24	35.71	4.46
นครปฐม	543,998	7.96	609,316	7.77	65,318	6.45	12.01	1.63
สมุทรสาคร	254,514	3.73	315,373	4.02	60,859	6.02	23.91	3.11
ปริมณฑล	1,957,866	28.67	2,476,438	31.59	518,572	51.27	26.49	3.41
กทม. และปริมณฑล	6,828,375	100	7,839,816	100	1,011,441	100	14.81	1.99
ประเทศ	45,221,625	-	51,795,651	-				
ภาค/ประเทศ	-	15.10	-	15.14				

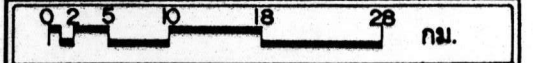
ที่มา : กองทะเบียน กรมการปกครอง

สัญลักษณ์	2521	2528
กวม และ ปริมาณทล	6,828,375	7,839,816
จังหวัดปริมาณทล	1,957,866	2,476,438
กรุงเทพฯ ฯ	4,870,509	5,363,378
นนทบุรี	361,926	504,424
ปทุมธานี	309,162	384,713
สมุทรปราการ	488,266	662,612
นครปฐม	543,998	609,316
สมุทรสาคร	254,514	315,373

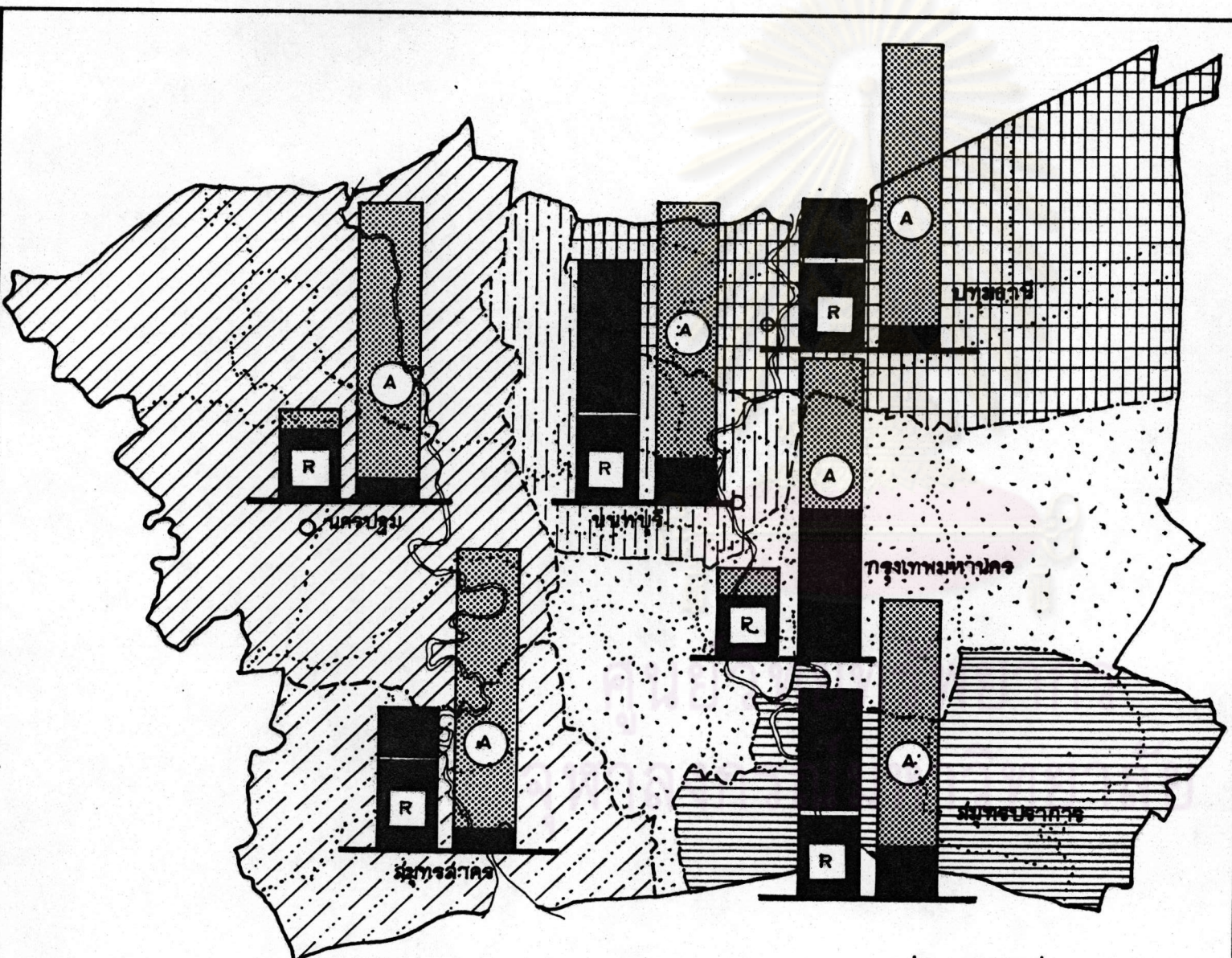
การศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง
การวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดสมุทรปราการ

แสดง ขนาดประชากร รายจังหวัด
ปี 2521 และ ปี 2528

แผนที่
3.1

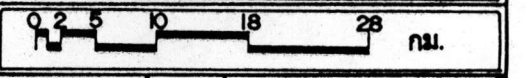
ที่มา : กรมการปกครอง

สัญลักษณ์	การเปลี่ยนแปลง	
	Relative Change	Absolute Change
· กทม และ ปริมณฑล	R	A
รายจังหวัด	R	A
กทมและปริมณฑล	14.81%	100%
จังหวัดปริมณฑล	26.49%	51.27%
กรุงเทพฯ	10.12	48.73
นนทบุรี	39.37	14.09
ปทุมธานี	24.44	7.47
สมุทรปราการ	35.71	17.24
นครปฐม	12.01	6.45
สมุทรสาคร	23.91	6.02

การศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง
การวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดลุมพิน

แสดง การเปลี่ยนแปลงประชากรจังหวัด
ช่วง ปี 2521 และ ปี 2528

แผนที่
3.2

ที่มา : ตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.2 องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากร ในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2521 - 2528

จังหวัด	ขนาดประชากร		การเปลี่ยนแปลง ประชากร	การเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ			การเปลี่ยนแปลงโดยการย้ายถิ่น		
	2521	2528		จำนวน	ก	ข	จำนวน	ก	ข
กรุงเทพมหานคร	4,870,509	5,363,378	492,869	764,117	157	22	-271,248	-56	-8
นนทบุรี	361,926	504,424	142,498	14,025	39	6	128,473	355	51
ปทุมธานี	309,162	384,713	75,551	20,478	662	95	55,073	178	25
สมุทรปราการ *	488,266	662,612	174,346	25,183	52	7	149,163	305	44
นครปฐม	543,998	609,316	65,318	61,378	113	16	3,940	7	1
สมุทรสาคร	254,514	315,373	60,859	27,808	109	16	33,051	130	19
ปริมณฑล	1,957,866	2,476,438	518,572	148,872	76	11	369,700	189	27
กทม. และปริมณฑล	6,828,375	7,839,816	1,011,441	912,989	134	19	98,452	14	2
			(100)	(90.27)		-	(9.73)		-

ที่มา : กองการทะเบียน กรมการปกครอง

ก = อัตราส่วนต่อพันคน
ข = อัตราส่วนต่อพันคนต่อปี

3.1.2 องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากร

องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากรของภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในช่วงปี 2521-2528 นั้น พบว่า การเปลี่ยนแปลงประชากรส่วนใหญ่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ (90.27 % ของการเปลี่ยนแปลงประชากร) โดยจังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงประชากรตามธรรมชาติสูงสุดของภาค (95 คน/1,000 คน/ปี) และจังหวัดนนทบุรีเป็นจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงประชากรตามธรรมชาติต่ำสุดของภาค (6 คน/1,000 คน/ปี) ส่วนจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงประชากรโดยการย้ายถิ่นสูงสุด คือ จังหวัดนนทบุรี (51 คน/1,000 คน/ปี) โดยมีกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงประชากร โดยการย้ายถิ่นต่ำสุด (-8 คน/1,000 คน/ปี) (ตารางที่ 3.2)

สำหรับจังหวัดสมุทรปราการนั้น มีการเปลี่ยนแปลงประชากรตามธรรมชาติ 7 คน/1,000 คน/ปี ซึ่งค่อนข้างต่ำ และมีการเปลี่ยนแปลงประชากรโดยการย้ายถิ่น 44 คน/1,000 คน/ปี ซึ่งค่อนข้างสูง คือ มีการเพิ่มประชากรประมาณ 51 คน/1,000 คน/ปี ซึ่งชี้ให้เห็นว่า จังหวัดสมุทรปราการมีการเปลี่ยนแปลงประชากรตามธรรมชาติน้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงประชากรโดยการย้ายถิ่น โดยมีอัตราส่วน การเปลี่ยนแปลงประชากรตามธรรมชาติ : การเปลี่ยนแปลงประชากรโดยการย้ายถิ่น ประมาณ 1 : 6

3.1.3 ความหนาแน่นประชากร

ความหนาแน่นประชากรในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้น จะศึกษาความหนาแน่นประชากรตามลักษณะของชุมชน โดยแบ่งเป็น ชุมชนเทศบาล ชุมชนสุขาภิบาล และชุมชนชนบท ซึ่งสามารถแบ่งได้ ดังนี้คือ (ตารางที่ 3.3, ตารางที่ 3.4 และแผนที่ 3.3)

กลุ่มที่ 1 พื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ 30,001 คน/ตร.กม.ขึ้นไป

ในปี 2521 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 2 เขต กับ 1 เทศบาลเมือง คือ เขตป้อมปราบฯ และสัมพันธวงศ์ ซึ่งเป็นเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร และเทศบาลเมืองพระประแดง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ซึ่งเป็นจังหวัดปริมณฑลเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้นที่อยู่ในกลุ่มนี้

ในปี 2528 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 3 เขต กับ 1 เทศบาลเมือง
คือ พื้นที่เดิมทั้งหมดในปี 2521 และเพิ่มเขตธนบุรี ของกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

กลุ่มที่ 2 พื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ 16,001-30,000 คน/ตร.กม.

ในปี 2521 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 8 เขต กับ 1 เขตสุขาภิบาล
คือ เขตพระนคร เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตดุสิต เขตพญาไท เขตธนบุรี เขตคลองสาน และ
เขตบางกอกน้อย ซึ่งเป็นเขตชั้นในของกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น ยกเว้นเขตบางกอกน้อยซึ่งเป็น
เขตชั้นกลาง และสุขาภิบาลคลองหลวง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ซึ่งเป็นจังหวัดปริมณฑลเพียง
จังหวัดเดียวที่มีพื้นที่อยู่ในกลุ่มนี้

ในปี 2528 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 7 เขตเท่านั้น คือ เขตต่าง ๆ
ของกรุงเทพมหานครในปี 2521 ยกเว้น เขตธนบุรี และเขตบางกอกน้อย ซึ่งมีความหนาแน่น
ประชากรเปลี่ยนแปลงไปมาก แล้วเพิ่มเขตบางกอกใหญ่ในกลุ่มนี้ ส่วนสุขาภิบาลคลองหลวง
อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี นั้น ได้เปลี่ยนแปลงกลุ่มไปอย่างมาก ทั้งนี้ เนื่องจากการขยายพื้นที่
สุขาภิบาลเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชน จาก 1,400 ตร.กม. เป็น 105,935 ตร.กม.
(ประมาณ 76 เท่าตัว)

กลุ่มที่ 3 พื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ 6,000-16,000 คน/ตร.กม.

ในปี 2521 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 3 เขต 5 เทศบาลเมือง และ
2 สุขาภิบาล คือ เขตห้วยขวาง เขตบางกอกใหญ่ และเขตยานนาวา ซึ่ง 2 เขตแรก เป็นเขต
ชั้นในกรุงเทพมหานคร ส่วนเขตยานนาวาเป็นเขตชั้นกลาง ส่วน 5 เทศบาลเมือง และ 2
สุขาภิบาลของจังหวัดปริมณฑล มีดังนี้

- จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ทม.นนทบุรี อ.เมือง ทบ.บางบัวทอง
อ.บางบัวทอง และ ส.บางกรวย อ.บางกรวย

- จังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ ทม.สมุทรปราการ อ.เมือง ฯ และ
ส.สำโรงเหนือ อ.เมือง ฯ

- จังหวัดนครปฐม ได้แก่ ทม.นครปฐม อ.เมือง ฯ
- จังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่ ทม.สมุทรสาคร อ.เมือง ฯ

ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเทศบาลเมืองของจังหวัดปริมณฑลทั้งสิ้น ยกเว้น ทม.ปทุมธานี เท่านั้น

ในปี 2528 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 3 เขต 5 เทศบาลเมือง 4 สุขาภิบาล คือ เขตห้วยขวาง เขตยานนาวา และเขตบางกอกน้อย ซึ่งเป็นเขตชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร ยกเว้น เขตห้วยขวางซึ่งเป็นเขตชั้นใน ส่วน 5 เทศบาลเมือง และ 2 สุขาภิบาลของจังหวัดปริมณฑล มีดังนี้

- จังหวัดนนทบุรี คือ ทม.นนทบุรี อ.เมือง ฯ ทบ.บางบัวทอง อ.บางบัวทอง และ ส.บางกรวย อ.บางกรวย
- จังหวัดสมุทรปราการ คือ ทม.สมุทรปราการ อ.เมือง ฯ ส.สำโรงเหนือ อ.เมือง ฯ ส.บางปู อ.เมือง ฯ และ ส.บางพลี อ.บางพลี
- จังหวัดนครปฐม คือ ทม.นครปฐม อ.เมือง ฯ
- จังหวัดสมุทรสาคร คือ ทม.สมุทรสาคร อ.เมือง ฯ

กลุ่มที่ 4 พื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ 1,601-6,000 คน/ตร.กม.

ในปี 2521 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 4 เขต 1 เทศบาลตำบล 11 สุขาภิบาล และพื้นที่ชนบทอีก 1 แห่ง คือ เขตพระโขนง เขตบางเขน เขตภาษีเจริญ และเขตราษฎร์บูรณะ ซึ่งเป็นเขตชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร ส่วนพื้นที่อื่น ๆ มีดังนี้

- จังหวัดนนทบุรี คือ ส.วัดชลอ อ.บางกรวย ส.บางม่วง อ.บางใหญ่ และพื้นที่ชนบทใน อ.เมือง ฯ
- จังหวัดสมุทรปราการ คือ ส.บางปู อ.เมือง ฯ ส.พระประแดง อ.พระประแดง ส.บางพลี อ.บางพลี ส.บางบ่อ อ.บางบ่อ และ ส.คลองค่าน อ.บางบ่อ

- จังหวัดนครปฐม คือ ส.นครชัยศรี อ.นครชัยศรี ส.กำแพงแสน
อ.กำแพงแสน และ ส.สามง่าม อ.คอนคาญ

- จังหวัดสมุทรสาคร คือ ทต.กระทุ่มแบน อ.กระทุ่มแบน และ
ส.บ้านแพ้ว อ.บ้านแพ้ว

ในปี 2528 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 5 เขต 1 เทศบาลเมือง
1 เทศบาลตำบล 13 สุขาภิบาล และพื้นที่ชนบทอีก 1 แห่ง คือ เขตทั้ง 4 เขตในปี 2521 และ
เขตบางกะปิ ของกรุงเทพมหานคร ส่วนพื้นที่ที่เหลือซึ่งอยู่ในจังหวัดปริมณฑล ดังนี้

- จังหวัดนนทบุรี คือ ส.บางศรีเมือง อ.เมือง ฯ ส.ปากเกร็ด
อ.ปากเกร็ด ส.วัดชลอ อ.บางกรวย ส.บางม่วง อ.บางใหญ่ และพื้นที่ชนบทใน อ.เมือง ฯ

- จังหวัดปทุมธานี คือ ทม.ปทุมธานี อ.เมือง ฯ

- จังหวัดสมุทรปราการ คือ ส.พระประแดง อ.พระประแดง ส.บางบ่อ
อ.บางบ่อ และ ส.คลองด่าน อ.บางบ่อ

- จังหวัดนครปฐม คือ ส.ธรรมศาลา อ.เมือง ฯ ส.นครชัยศรี
อ.นครชัยศรี ส.ห้วยพลู อ.นครชัยศรี ส.กำแพงแสน อ.กำแพงแสน และ ส.สามง่าม
อ.คอนคาญ

- จังหวัดสมุทรสาคร คือ ทต.กระทุ่มแบน อ.กระทุ่มแบน และ ส.บ้าน-
แพ้ว อ.บ้านแพ้ว

กลุ่มที่ 5 พื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ 901-1,600 คน/ตร.กม.

ในปี 2521 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 2 เขต 1 เทศบาลเมือง
10 สุขาภิบาล และพื้นที่ชนบทอีก 1 แห่ง คือ เขตบางกะปิ และเขตบางขุนเทียน ซึ่งเป็นเขต
ชั้นกลางและเขตชั้นนอกตามลำดับของกรุงเทพมหานคร ส่วนพื้นที่ที่เหลืออยู่ในจังหวัดปริมณฑล
ดังนี้

- จังหวัดนนทบุรี คือ ส.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด และ ส.ราษฎร์นิยม
อ.ไทรน้อย

- จังหวัดปทุมธานี คือ ทม.ปทุมธานี อ.เมือง ฯ ส.บางหลวง อ.เมือง ฯ ส.บางเตย อ.สามโคก ส.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี และ ส.ลำไทร อ.ลำลูกกา
- จังหวัดสมุทรปราการ คือ พื้นที่ชนบทใน อ.พระประแดง
- จังหวัดนครปฐม คือ ส.ธรรมศาลา อ.เมือง ฯ ส.โพรงมะเดื่อ อ.เมือง ฯ ส.คอนยายหอม อ.เมือง ฯ และ ส.สามพราน อ.สามพราน

ส่วนจังหวัดสมุทรสาครไม่มีพื้นที่อยู่ในกลุ่มนี้

ในปี 2528 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 3 เขต 11 สุขาภิบาล และ 1 พื้นที่ชนบท คือ เขตหนองแขม เขตบางขุนเทียน และเขตคลองตัน ซึ่งเป็นเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ส่วนพื้นที่ที่เหลืออยู่ในจังหวัดปริมณฑล ดังนี้

- จังหวัดนนทบุรี คือ ส.ราษฎร์นิยม อ.ไทรน้อย
- จังหวัดปทุมธานี คือ ส.บางหลวง อ.เมือง ฯ ส.บางเตย อ.สามโคก ส.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี ส.ลำไทร อ.ลำลูกกา และ ส.คูคต อ.ลำลูกกา
- จังหวัดสมุทรปราการ คือ พื้นที่ชนบทใน อ.พระประแดง
- จังหวัดนครปฐม คือ ส.โพรงมะเดื่อ อ.เมือง ฯ ส.คอนยายหอม อ.เมือง ฯ ส.สามพราน อ.สามพราน และ ส.บางเลน อ.บางเลน
- จังหวัดสมุทรสาคร คือ ส.อ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน

กลุ่มที่ 6 พื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ 601-900 คน/ตร.กม.

ในปี 2521 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 2 เขต และ 3 สุขาภิบาล คือ เขตหนองแขม และเขตคลองตัน ซึ่งเป็นเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ส่วนอีก 3 สุขาภิบาลอยู่ในจังหวัดปริมณฑล ดังนี้

- จังหวัดนครปฐม คือ ส.รางกระทุ่ม และ ส.บางเลน อ.บางเลน
- จังหวัดสมุทรสาคร คือ ส.อ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน

ส่วนจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ ไม่มีพื้นที่ในกลุ่มนี้

ในปี 2528 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 5 สุขาภิบาล และ 3 พื้นที่
ชนบท คือ กรุงเทพมหานครไม่มีพื้นที่ในกลุ่มนี้ ส่วนพื้นที่ที่เหลืออยู่ในจังหวัดปริมณฑล ดังนี้

- จังหวัดนนทบุรี คือ พื้นที่ชนบท อ.ปากเกร็ด และ อ.บางกรวย
- จังหวัดปทุมธานี คือ ส.ธัญบุรี อ.ธัญบุรี
- จังหวัดสมุทรปราการ คือ พื้นที่ชนบท อ.เมือง ฯ
- จังหวัดนครปฐม คือ ส.ลำพญา อ.บางเลน ส.ชัยภูมิใหญ่ อ.สามพราน
ส.บางหลวง และ ส.รางกระทุ่ม อ.บางเลน

ส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ไม่มีพื้นที่ในกลุ่มนี้

กลุ่มที่ 7 พื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ 301-600 คน/ตร.กม.

ในปี 2521 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 1 เขต 6 สุขาภิบาล และ
5 พื้นที่ชนบท คือ เขตลาดกระบัง ซึ่งเป็นเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ส่วนพื้นที่ที่เหลืออยู่ใน
จังหวัดปริมณฑล ดังนี้

- จังหวัดนนทบุรี คือ พื้นที่ชนบทใน อ.ปากเกร็ด และ อ.บางกรวย
- จังหวัดปทุมธานี คือ ส.ธัญบุรี อ.ธัญบุรี ส.ลำลูกกา อ.ลำลูกกา
พื้นที่ชนบทใน อ.เมือง ฯ และ อ.สามโคก

- จังหวัดสมุทรปราการ คือ ส.คลองสวน อ.บางบ่อ
- จังหวัดนครปฐม คือ ส.บางหลวง และ ส.ลำพญา อ.บางเลน
- จังหวัดสมุทรสาคร คือ ส.หลักห้า อ.บ้านแพ้ว และพื้นที่ชนบทใน
อ.กระทุ่มแบน

ในปี 2528 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 2 เขต 5 สุขาภิบาล และ
7 พื้นที่ชนบท คือ เขตมีนบุรี และ เขตลาดกระบัง ซึ่งเป็นเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ส่วน
พื้นที่ที่เหลืออยู่ในจังหวัดปริมณฑล ดังนี้

- จังหวัดนนทบุรี คือ พื้นที่ชนบทใน อ.บางใหญ่

- จังหวัดพุมธานี คือ ส.ระแหง อ.ลาดหลุมแก้ว ส.ลำลูกกา อ.ลำลูกกา
ส.คลองหลวง อ.คลองหลวง พื้นที่ชนบทใน อ.เมือง ฯ อ.สามโคก และ อ.ธัญบุรี

- จังหวัดสมุทรปราการ คือ ส.คลองสวน อ.บางบ่อ และพื้นที่ชนบทใน
กิ่ง อ.พระสมุทรเจดีย์

- จังหวัดนครปฐม คือ พื้นที่ชนบทใน อ.สามพราน

- จังหวัดสมุทรสาคร คือ ส.หลักห้า อ.บ้านแพ้ว และพื้นที่ชนบทใน

อ.กระทุ่มแบน

กลุ่มที่ 8 พื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรน้อยกว่า 300 คน/ตร.กม.

ในปี 2521 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 2 เขต 3 สุขาภิบาล และ
19 พื้นที่ชนบท คือ เขตหนองจอก และเขตมีนบุรี ซึ่งอยู่ในเขตชั้นนอกกรุงเทพมหานคร ส่วน
พื้นที่ที่เหลืออยู่ในจังหวัดปริมณฑล ดังนี้

- จังหวัดนนทบุรี คือ พื้นที่ชนบทใน อ.บางใหญ่ อ.บางบัวทอง และ

อ.ไทรน้อย

- จังหวัดพุมธานี คือ ส.ระแหง อ.ลาดหลุมแก้ว ส.สนั่นรักษ์ อ.ธัญบุรี
ส.หนองเสือ อ.หนองเสือ พื้นที่ชนบทใน อ.ลาดหลุมแก้ว อ.ธัญบุรี อ.ลำลูกกา อ.คลองหลวง
และ อ.หนองเสือ

- จังหวัดสมุทรปราการ คือ พื้นที่ชนบทใน อ.เมือง อ.บางพลี และ
อ.บางบ่อ

- จังหวัดนครปฐม คือ พื้นที่ชนบททั้ง 6 อำเภอ อ.เมือง ฯ อ.นครชัยศรี
อ.สามพราน อ.บางเลน อ.กำแพงแสน และ อ.ดอนตูม

- จังหวัดสมุทรสาคร คือ พื้นที่ชนบทใน อ.เมือง ฯ และ อ.บ้านแพ้ว

ในปี 2528 พื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 1 เขต 2 สุขาภิบาล 15
พื้นที่ชนบท คือ เขตหนองจอกของกรุงเทพมหานคร ส่วนพื้นที่ที่เหลืออยู่ในจังหวัดปริมณฑล ดังนี้

ตารางที่ 3.3 ความหนาแน่นประชากรของจังหวัดในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2521, 2528

จังหวัด, อำเภอ, เทศบาล, สุขาภิบาล	พื้นที่ (ตร.กม.)	พ.ศ. 2521		พ.ศ. 2528		หมายเหตุ
		ประชากร	ความหนาแน่น	ประชากร	ความหนาแน่น	
กรุงเทพมหานคร	1,569.027	4,870,509	3,104	5,363,378	3,418	
เขตพระนคร	5.536	126,713	22,889	114,124	20,615	
เขตป้อมปราบ ฯ	1.931	196,484	101,752	89,539	46,369	
เขตปทุมวัน	8.369	234,212	27,986	155,868	18,624	
เขตสัมพันธวงศ์	1.416	79,536	56,169	52,397	37,004	
เขตบางรัก	5.536	122,187	22,071	91,088	16,454	
เขตดุสิต	22.210	446,575	20,107	565,339	25,454	
เขตพญาไท	17.729	496,362	27,997	360,603	20,340	
เขตห้วยขวาง	22.679	188,848	8,327	247,274	10,903	
เขตธนบุรี	8.626	251,241	29,126	273,542	31,711	
เขตคลองสาน	6.051	142,934	23,622	142,590	23,565	
เขตบางกอกใหญ่	6.108	98,605	15,956	107,486	17,393	
เขตยานนาวา	36.909	371,609	10,068	410,288	11,116	
เขตพระโขนง	143.559	486,628	3,390	614,854	4,283	
เขตบางเขน	169.310	357,314	2,110	520,861	3,076	
เขตบางกะปิ	149.273	191,989	1,286	386,005	2,586	
เขตบางกอกน้อย	23.304	376,356	16,150	291,035	12,489	
เขตภาษีเจริญ	53.947	170,179	3,155	219,606	4,071	
เขตราชบุรีบูรณะ	42.874	103,969	2,425	140,245	3,271	
เขตหนองจอก	236.261	49,336	209	56,853	241	
เขตมีนบุรี	174.331	50,016	287	70,289	403	
เขตลาดกระบัง	123.859	39,271	317	56,023	452	
เขตหนองแขม	48.283	37,981	787	57,303	1,187	
เขตบางขุนเทียน	181.156	189,270	1,045	254,597	1,405	
เขตคลองสาน	79.698	62,894	789	85,559	1,074	

จังหวัด, อำเภอ, เทศบาล, สุขาภิบาล	พื้นที่ (ตร.กม.)	พ.ศ. 2521		พ.ศ. 2528		หมายเหตุ
		ประชากร	ความหนาแน่น	ประชากร	ความหนาแน่น	
จังหวัดนนทบุรี	648.154	361,926	558	504,424	778	
- อำเภอเมืองนนทบุรี	76.500	150,344	1,965	222,700	-	
ทม.นนทบุรี	2.500	30,293	12,117	40,350	16,140	
ส.บางศรีเมือง	6.360	-	-	14,499	2,280	
พื้นที่ชนบท	67.640	120,051	1,622*	167,851	2,482	- ตั้งเมื่อปี 27 * ใช้พื้นที่ = 74 ตร.กม.
- อำเภอปากเกร็ด	88.840	61,800	696	107,161	1,206	
ส.ปากเกร็ด	34.540	32,858	951	68,711	1,989	
พื้นที่ชนบท	54.300	28,942	533	38,450	708	
- อำเภอบางกรวย	59.950	49,698	829	64,454	1,075	
ส.วัดชลอ	3.500	7,407	2,116	8,807	2,561	
ส.บางกรวย	1.5281	10,048	6,575	15,517	10,154	
พื้นที่ชนบท	54.9219	32,243	587	40,130	731	
- อำเภอบางใหญ่	96.000	32,106	334	35,681	372	
ส.บางม่วง	1.670	4,870	2,916	7,227	4,328	
พื้นที่ชนบท	94.330	27,236	289	28,454	302	
- อำเภอบางบัวทอง	116.2003	38,344	330	43,304	373	
ทม.บางบัวทอง	1.000	7,935	7,935	9,021	9,021	
พื้นที่ชนบท	115.2003	30,409	264	34,283	298	
- อำเภอไทรน้อย	210.664	29,634	141	31,124	148	
ส.ราษฎร์นิยม	1.200	1,575	1,313	1,845	1,538	
พื้นที่ชนบท	209.464	28,059	134	29,279	140	
จังหวัดปทุมธานี	1,524.839	309,162	203	384,713	252	
- อำเภอเมืองปทุมธานี	119.889	61,534	513	76,076	635	
ทม.ปทุมธานี	7.100	7,081	997	12,618	1,777	
ส.บางหลวง	3.900	5,087	1,304	4,706	1,207	
พื้นที่ชนบท	108.889	49,366	453	58,752	540	
- อำเภอสสามโคก	94.760	35,033	370	37,555	396	
ส.บางเตย	7.290	6,669	915	6,861	941	
พื้นที่ชนบท	87.470	28,364	324	30,694	353	

จังหวัด, อำเภอ, เทศบาล, สุขาภิบาล	พื้นที่ (ตร.กม.)	พ.ศ. 2521		พ.ศ. 2528		หมายเหตุ
		ประชากร	ความหนาแน่น	ประชากร	ความหนาแน่น	
- อำเภอลาคูหมื่นแก้ว	187.710	29,659	158	32,874	175	
ส.ระแหง	18.220	5,240	288	5,554	305	
พื้นที่ชนบท	169.490	24,419	144	27,320	161	
- อำเภอชัยบุรี	111.880	48,162	430	68,795	615	
ส.ประชาธิปไตย	20.800	20,314	977	29,797	1,433	
ส.สนธิรักษ์	38.400	9,115	237	10,521	274	
ส.ชัยบุรี	30.720	13,729	447	19,343	630	
พื้นที่ชนบท	21.960	5,004	228	9,134	416	
- อำเภอลำลูกกา	299.870	48,959	163	67,118	224	
ส.ลำลูกกา	11.453	5,331	465	5,959	520	
ส.ลำไทร	3.640	3,553	976	5,532	1,520	
ส.คูคต	12.475	-	-	16,025	1,285	- ตั้งใหม่ 25
พื้นที่ชนบท	272.302	40,075*	141	39,602	145	* พื้นที่ชนบท
						284.777 ตร.กม.
- อำเภอลองหลวง	298.000	54,507	183	66,153	222	
ส.คลองหลวง	1.400	26,650	19,036	34,390* ¹	325	*105.935 ตร.กม.
พื้นที่ชนบท	296.600	27,857	94	31,763*	165	*192.065 "
- อำเภอหนองเสือ	412.730	31,308	76	36,142	88	
ส.หนองเสือ	13.730	1,624	118	1,656	120	
พื้นที่ชนบท	398.950	29,684	74	34,486	86	
จังหวัดสมุทรปราการ	889.630	488,266	549	662,612	745	
- อำเภอเมืองสมุทรปราการ	281.800	220,763	783	253,389*	1,731	- พื้นที่ =
ทม.สมุทรปราการ	7.330	48,298	6,589	68,057	9,285	146.380 ตร.กม.
ส.สำโรงเหนือ	5.000	61,422	12,284	52,122	10,424	
ส.บางปู	6.300	37,014	5,875	50,321	7,987	
พื้นที่ชนบท	263.170	74,029	281	82,889*	649	- พื้นที่ =
						127.750 ตร.กม.

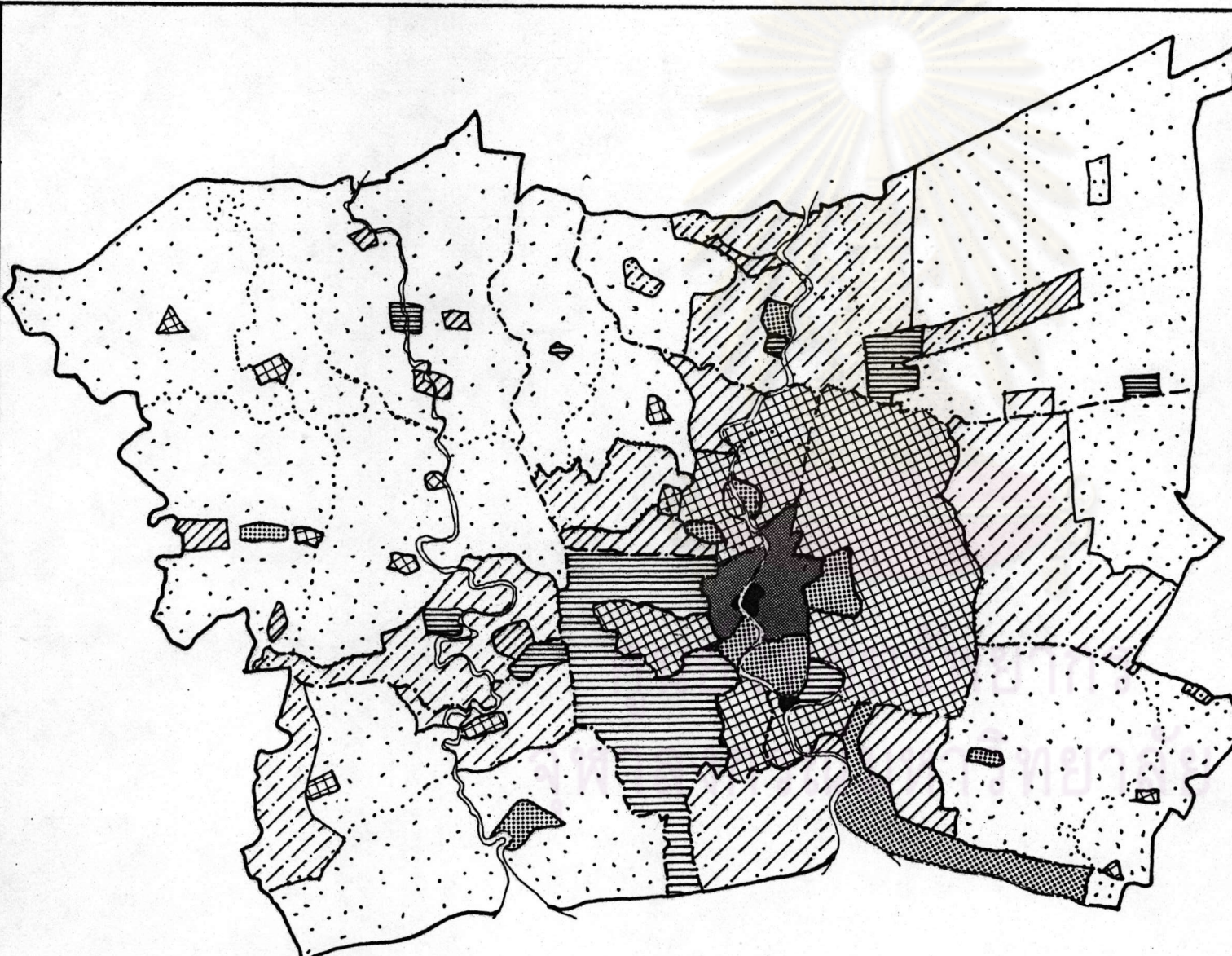
*¹ ให้อพยยเขตสุขาภิบาลเป็น 105.935 ตร.กม. ในปี 2527

จังหวัด, อำเภอ, เทศบาล, สุขาภิบาล	พื้นที่ (ตร.กม.)	พ.ศ. 2521		พ.ศ. 2528		หมายเหตุ
		ประชากร	ความหนาแน่น	ประชากร	ความหนาแน่น	
- อำเภอพระประแดง	64.950	131,013	2,017	166,778	2,568	
ทม.พระประแดง	0.070	10,163	145,186	10,388	148,400	
ส.พระประแดง	41.000	91,134	2,223	119,829	2,923	
พื้นที่ชนบท	23.880	29,716	1,244	36,561	1,531	
- อำเภอบางพลี	323.880	73,956	228	100,851	311	
ส.บางพลี	3.000	7,732	2,577	21,648	7,216	
พื้นที่ชนบท	303.880	66,224	218	79,203	261	
- อำเภอบางบ่อ	219.000	62,534	286	78,784	340	
ส.บางบ่อ	2.500	5,149	2,060	7,987	3,195	
ส.คลองค่าน	4.500	15,185	3,374	17,385	3,863	
ส.คลองสวน	3.500	1,759	503	1,745	499	
พื้นที่ชนบท	208.500	40,441	194	51,667	248	
- กิ่งอำเภอพระสมุทรเจดีย์	135.420	-	-	62,810	464	
จังหวัดนครปฐม	2,152.520	543,998	253	609,316	283	
- อำเภอเมืองนครปฐม	517.880	191,654	370	213,159	412	
ทม.นครปฐม	5.280	41,731	7,904	45,686	8,653	
ส.ธรรมศาลา	3.400	5,379	1,582	6,012	1,768	
ส.โพรงมะเดื่อ	8.250	8,431	1,022	10,918	1,323	
ส.คอนยายหอม	4.640	6,527	1,407	6,332	1,365	
พื้นที่ชนบท	496.310	129,586	261	144,211	291	
- อำเภอนครชัยศรี	325.580	83,842	258	92,020	283	
ส.นครชัยศรี	3.000	7,559	2,520	7,867	2,622	
ส.ห้วยพลู	1.080	-	-	2,069	1,916	
พื้นที่ชนบท	321.500	76,283*	236	82,084	255	- คงปี 2523 - พื้นที่ = 322.580 ตร.กม.
- อำเภอสามพราน	242.760	79,698	328	93,451	385	
ส.สามพราน	8.150	12,116	1,487	10,952	1,344	
ส.อ้อมใหญ่	12.000	-	-	9,389	782	
พื้นที่ชนบท	222.610	67,582*	288	73,110	328	- คงปี 2523 - พื้นที่ = 234.610 ตร.กม.

จังหวัด, อำเภอ, เทศบาล, สุขาภิบาล	พื้นที่ (ตร.กม.)	พ.ศ. 2521		พ.ศ. 2528		หมายเหตุ
		ประชากร	ความหนาแน่น	ประชากร	ความหนาแน่น	
- อําเภอบางเลน	511.300	81,274	159	77,094	151	
ส.บางหลวง	3.805	2,266	560	2,436	640	
ส.บางเลน	6.500	4,926	758	6,584	1,013	
ส.รางกระทุ่ม	4.000	2,665	666	3,070	768	
ส.ลำพญา	4.000	2,016	504	3,220	805	
พื้นที่ชนบท	492.995	69,401	141	61,784	125	
- อําเภอกำแพงแสน	390.000	75,110	193	97,674	250	
ส.กำแพงแสน	3.000	4,988	1,663	7,751	2,584	
พื้นที่ชนบท	387.000	70,122	181	89,923	232	
- อําเภอกอนคูน	165.000	32,420	196	35,918	218	
ส.สามง่าม	4.400	10,006	2,274	10,713	2,435	
พื้นที่ชนบท	160.600	22,414	140	25,205	157	
จังหวัดสมุทรสาคร	817.370	254,514	311	315,373	386	
- อําเภอเมืองสมุทรสาคร	446.272	124,782	280	158,845	356	
ทม.สมุทรสาคร	5.900	45,467	7,706	52,425	8,886	
พื้นที่ชนบท	440.372	79,315	180	106,420	242	
- อําเภอกระทุ่มแบน	132.000	56,411	427	75,703	574	
ทค.กระทุ่มแบน	3.460	11,136	3,218	13,456	3,889	
ส.อ้อมน้อย	13.530	10,266	759	15,321	1,132	
พื้นที่ชนบท	115.010	35,009	304	46,926	408	
- อําเภอบ้านแพ้ว	239.098	73,321	307	80,825	338	
ส.บ้านแพ้ว	0.760	2,646	3,482	3,203	4,214	
ส.หลักห้า	96.120	32,957	343	35,045	365	
พื้นที่ชนบท	142.218	37,718	265	42,577	299	

ตารางที่ 3.4 กลุ่มความหนาแน่นของจังหวัดในภาค ทม. และปริมณฑล (แยกตามเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล เขตชนบท) ปี 2521

ความหนาแน่น	กรุงเทพมหานคร		จังหวัดชลบุรี		จังหวัดปทุมธานี		จังหวัดสมุทรปราการ		จังหวัดนครปฐม		จังหวัดสมุทรสาคร	
	เขตปกครอง	กลุ่มเขต	ชุมชน	อำเภอ	ชุมชน	อำเภอ	ชุมชน	อำเภอ	ชุมชน	อำเภอ	ชุมชน	อำเภอ
ต่ำกว่า 300 คน/ตร.กม.	เขตหนองจอก เขตมีนบุรี	เขตชั้นนอก เขตชั้นนอก	- -	บางใหญ่ บางบัวทอง ไทรน้อย	ส.ระยอง -	ลาดหลุมแก้ว ลาดหลุมแก้ว ชัยบุรี ชัยบุรี ลำลูกกา คลองหลวง หนองเสือ หนองเสือ	- -	เมือง ฯ บางพลี บางอ้อ	- -	เมือง ฯ นครชัยศรี สามพราน บางเลน กำแพงแสน ดอนตูม	- -	เมือง ฯ นครชัยศรี สามพราน บางเลน กำแพงแสน ดอนตูม
301-600 คน/ตร.กม.	เขตลาดกระบัง	เขตชั้นนอก	-	ปากเกร็ด บางกรวย	- -	เมือง ฯ สามโคก ชัยบุรี ลำลูกกา	ส.คลองสวน	บางอ้อ	ส.บางหลวง ส.ลำลูกกา	บางเลน บางเลน	- -	ส.หลักห้า
601-900 คน/ตร.กม.	เขตหนองแขม เขตคลองจั่น	เขตชั้นนอก เขตชั้นนอก	- -	- -	- -	- -	- -	- -	ส.บางกระทุ่ม ส.บางเลน	บางเลน บางเลน	ส.อ้อมน้อย	ส.อ้อมน้อย
901-1,600 คน/ตร.กม.	เขตบางกะปิ เขต บางขุนเทียน	เขตชั้นกลาง เขตชั้นนอก	ส.ปากเกร็ด ส.ราษฎร์นิยม	ปากเกร็ด ไทรน้อย	ทม.ปทุมธานี ส.บางหลวง	เมือง ฯ เมือง ฯ สามโคก ชัยบุรี ลำลูกกา	- -	พระประแดง	ส.ธรรมศาลา ส.โพธิ์มะเดื่อ ส.ดอนนาบหมอ ส.สามพราน	เมือง ฯ เมือง ฯ เมือง ฯ สามพราน	- -	- -
1,601-6,000 คน/ตร.กม.	เขตพระโขนง เขตบางเขน เขตภาษีเจริญ ราษฎร์บูรณะ	เขตชั้นกลาง เขตชั้นกลาง เขตชั้นกลาง เขตชั้นกลาง	- ส.วัดเขย ส.บางม่วง	เมือง ฯ บางกรวย บางใหญ่	- -	- -	ส.บางปู ส.พระประแดง ส.บางพลี ส.บางอ้อ ส.คลองจั่น	เมือง ฯ พระประแดง บางพลี บางอ้อ บางอ้อ	ส.นครชัยศรี ส.กำแพงแสน ส.สามง่าม	นครชัยศรี กำแพงแสน ดอนตูม	ทค.กระทุ่มแบน ส.บ้านหัว	ทค.กระทุ่มแบน ส.บ้านหัว
6,001-16,000 คน/ตร.กม.	เขตห้วยขวาง บางกอกใหญ่ เขตยานนาวา	เขตชั้นใน เขตชั้นใน เขตชั้นกลาง	ทม.นนทบุรี ส.บางกรวย ทม. บางบัวทอง	เมือง ฯ บางกรวย บางบัวทอง	- -	- -	ทม. สมุทรปราการ ส.สำโรงเหนือ	เมือง ฯ เมือง ฯ	ทม.นครปฐม	เมือง ฯ	ทม.สมุทรสาคร	เมือง ฯ
16,001-30,000 คน/ตร.กม.	เขตพระนคร เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตดุสิต เขตสุสาน เขตบางมด เขตคลองสาม บางกอกน้อย	เขตชั้นใน เขตชั้นใน เขตชั้นใน เขตชั้นใน เขตชั้นใน เขตชั้นใน เขตชั้นใน เขตชั้นใน	- -	- -	ส.คลองหลวง	คลองหลวง	- -	- -	- -	- -	- -	- -
มากกว่า 30,001 คน/ตร.กม.	เขตอ้อมปราบ สัมพันธวงศ์	เขตชั้นใน เขตชั้นใน	- -	- -	- -	- -	ทม. พระประแดง	พระประแดง	- -	- -	- -	- -

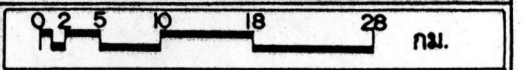

สัญลักษณ์

	กลุ่มความหนาแน่น 30,001 คน/กม ² ขึ้นไป
	กลุ่มความหนาแน่น 16,001 คน/กม ² ถึง 30,000 คน/กม ²
	กลุ่มความหนาแน่น 6,001 คน/กม ² ถึง 16,000 คน/กม ²
	กลุ่มความหนาแน่น 1,601 คน/กม ² ถึง 6,000 คน/กม ²
	กลุ่มความหนาแน่น 901 คน/กม ² ถึง 1,600 คน/กม ²
	กลุ่มความหนาแน่น 601 คน/กม ² ถึง 900 คน/กม ²
	กลุ่มความหนาแน่น 301 คน/กม ² ถึง 600 คน/กม ²
	กลุ่มความหนาแน่นน้อยกว่า 300 คน/กม ²

การศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง
การวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดลุ่มทรพราการ

แสดง กลุ่มความหนาแน่นประชากรเมือง-ชนบท
ปี 2528

 แผนที่ 3.3

ที่มา : ตารางที่ 3.3-3.4

- จังหวัดนนทบุรี คือ พื้นที่ชนบทใน อ.บางบัวทอง และ อ.ไทรน้อย
- จังหวัดปทุมธานี คือ ส.สนั่นรักษ์ อ.ธัญบุรี ส.หนองเสือ อ.หนองเสือ
พื้นที่ชนบทใน อ.ลาดหลุมแก้ว อ.ลำลูกกา อ.คลองหลวง และ อ.หนองเสือ
- จังหวัดสมุทรปราการ คือ พื้นที่ชนบทใน อ.บางพลี และ อ.บางบ่อ
- จังหวัดนครปฐม คือ พื้นที่ชนบทใน อ.เมือง ฯ อ.นครชัยศรี
อ.บางเลน อ.กำแพงแสน และ อ.คอนคาบ
- จังหวัดสมุทรสาคร คือ พื้นที่ชนบทใน อ.เมือง ฯ และ อ.บ้านแพ้ว

จะเห็นได้ว่า ความหนาแน่นประชากรทั้งปี 2521 และ ปี 2528 นั้น ส่วนใหญ่ยังมีแนวโน้มของความหนาแน่นประชากรที่เพิ่มขึ้นตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริเวณเขตชั้นกลางและเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร เขตเมืองในจังหวัดปริมณฑล และพื้นที่ชนบทที่ต่อเนื่องกับเขตเมือง (แผนที่ 3.4)

สำหรับจังหวัดสมุทรปราการนั้น ประชากรจะหนาแน่นมากบริเวณเขตเทศบาลเมืองพระประแดง ซึ่งมีความหนาแน่นเทียบเท่าเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร ส่วนพื้นที่ทางด้านอื่น ๆ ของจังหวัดยังคงอยู่ในอันดับความหนาแน่นปานกลางค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.1.4 ประชากรเมือง

ในปี 2521 ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีประชากรเมืองรวม 5,558,826 คน (81.41 % ของประชากรในภาค) ต่อมาในปี 2528 ประชากรเมืองของภาคเพิ่มขึ้นเป็น 6,284,248 คน แต่สัดส่วนประชากรเมืองในภาคลดลง (80.16 % ของประชากรในภาค) ซึ่งแสดงว่า ประชากรเริ่มขยายตัวออกสู่เขตชนบทมากขึ้น (ตารางที่ 3.5 และแผนที่ 3.4)

ประชากรเมืองในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครทั้งปี 2521 และปี 2528 (87.62 % และ 85.35 % ของประชากรในภาคตามลำดับ) ส่วนประชากรเมืองที่เหลือจะกระจายอยู่อาศัยตามเขตเมืองในจังหวัดปริมณฑล โดย

ในปี 2521 ปริมาณพลมีประชากรเมือง 688,317 คน (35.16 % ของประชากรในภาค) และ
 ในปี 2528 ปริมาณพลมีประชากรเมือง 920,870 คน (37.19 % ของประชากรในภาค) และ
 จะเห็นได้ว่า ประชากรเมืองในจังหวัดปริมาณพลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งมีอัตราการเติบโต (growth
 rate) เฉลี่ยปีละ 4.25 %

ในปี 2521 ประชากรเมืองในจังหวัดปริมาณพลที่มีมากที่สุดคือ จังหวัดสมุทร-
 ปราการ ซึ่งมีขนาดประชากรเมืองถึง 277,856 คน (5.00 % ของประชากรเมืองในภาค และ
 40.37 % ของประชากรเมืองในปริมาณพล) ส่วนจังหวัดนนทบุรีมีประชากรเมืองน้อยที่สุด (1.71 %
 ของประชากรเมืองในภาค และ 13.80 % ของประชากรเมืองในปริมาณพล) ต่อมาในปี 2528
 จังหวัดสมุทรปราการก็ยังคงมีขนาดประชากรเมืองมากที่สุดเช่นเดิม คือมีประชากรเมือง 349,482
 คน (5.56 % ของประชากรเมืองในภาค และ 37.95 % ของประชากรเมืองในปริมาณพล) แต่
 จังหวัดสมุทรสาครกลับเป็นจังหวัดที่มีขนาดประชากรเมืองน้อยที่สุดแทนจังหวัดนนทบุรี โดยมีประชากร
 เมืองเพียง 119,450 คน (1.90 % ของประชากรเมืองในภาค และ 12.97 % ของประชากร
 เมืองในปริมาณพล)

การเติบโตของขนาดประชากรเมืองในจังหวัดปริมาณพล จะพบว่า ตั้งแต่ปี
 2521-2528 จังหวัดนนทบุรีมีอัตราการเติบโตสูงสุด (8.30 % ต่อปี) และจังหวัดสมุทรสาคร
 มีอัตราการเติบโตต่ำสุด (2.21 % ต่อปี)

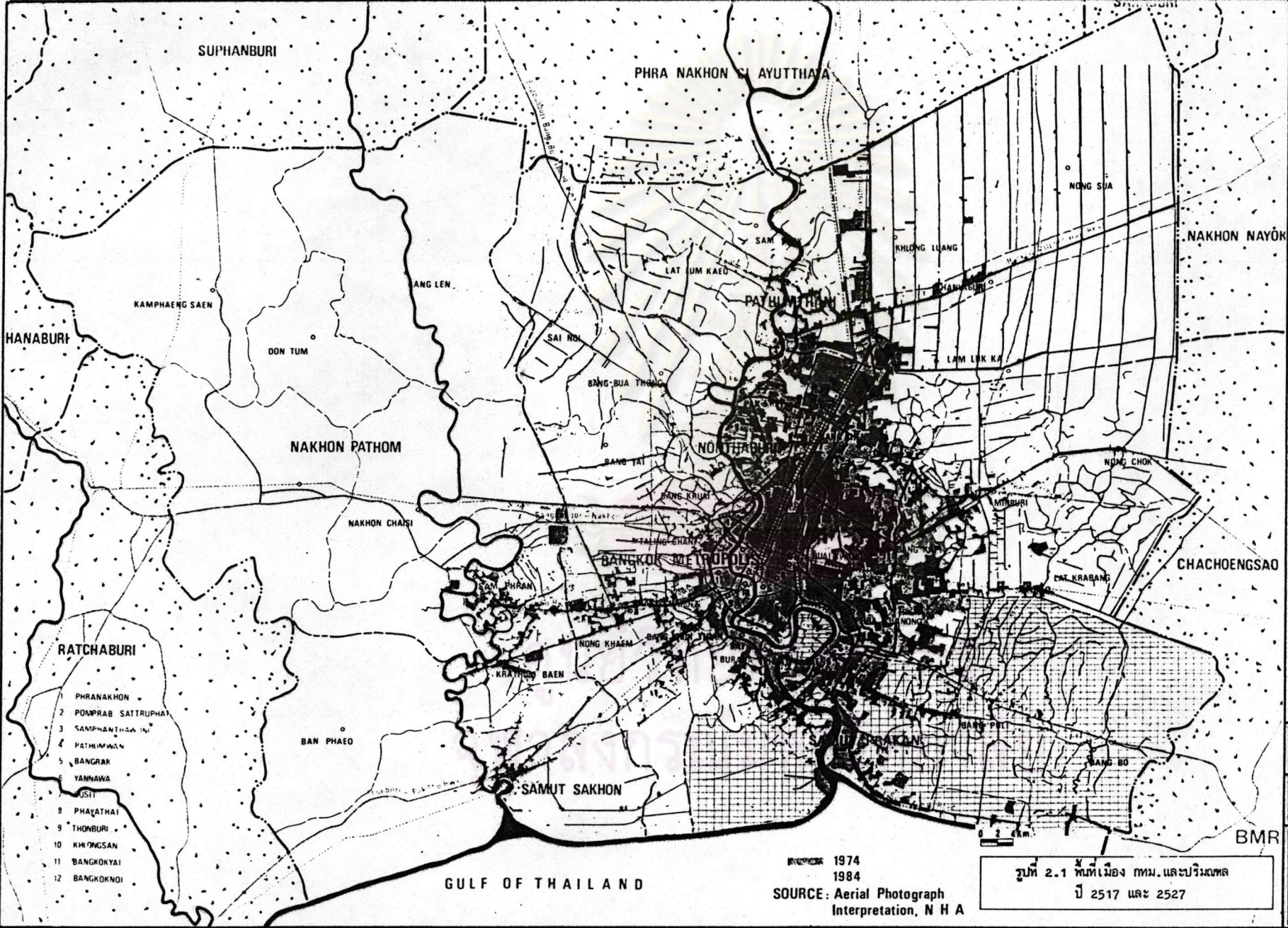
สำหรับจังหวัดสมุทรปราการนั้น เป็นจังหวัดที่มีขนาดประชากรเมืองมากที่สุด
 ของจังหวัดปริมาณพลทั้งในปี 2521 และ 2528 และมีอัตราการเติบโตของขนาดประชากรเมือง
 ของจังหวัดประมาณเฉลี่ย 3.33 % ต่อปี โดยในปี 2521 จังหวัดสมุทรปราการมีสัดส่วนประชากร
 เมืองเท่ากับ 56.91 % ของประชากรจังหวัด และในปี 2528 ประชากรเมืองได้เพิ่มเป็น
 52.74 % ของประชากรจังหวัด

ตารางที่ 3.5 ขนาดประชากรเมืองและการเปลี่ยนแปลงประชากรเมือง ในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2521-2528

จังหวัด	ปี 2521				ปี 2528				การเปลี่ยนแปลง		การเติบโต growth rate
	ประชากร จังหวัด	ประชากร เมือง*	สัดส่วน		ประชากร จังหวัด	ประชากร เมือง*	สัดส่วน		ขนาดประชากร	Absolute change	
			จังหวัด	ภาค			จังหวัด	ภาค			
กรุงเทพมหานคร	4,870,509	4,870,509	100	87.62	5,363,378	5,363,378	100	85.35	492,869	67.94	1.39
นนทบุรี	361,926	94,986	26.24	1.71	504,424	165,977	32.90	2.64	70,991	9.79	8.30
ปทุมธานี	309,162	104,393	33.77	1.88	384,713	152,962	39.76	2.43	48,569	6.70	5.61
สมุทรปราการ *	488,266	277,856	56.91	5.00	662,612	349,482	52.74	5.56	71,626	9.87	3.33
นครปฐม	543,998	108,610	19.97	1.95	609,316	132,999	31.83	2.12	24,389	3.36	2.94
สมุทรสาคร	254,514	102,472	40.26	1.84	315,373	119,450	37.88	1.90	16,978	2.34	2.21
ปริมณฑล	1,957,866	688,317	35.16	12.38	2,476,438	920,870	37.19	14.65	232,553	32.06	4.25
กทม. และปริมณฑล	6,828,375	5,558,826	81.41	100	7,839,816	6,284,248	80.16	100	725,422	100	1.77

ที่มา : กองราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง
 กองทะเบียน กรมการปกครอง

ประชากรเมือง หมายถึง ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล

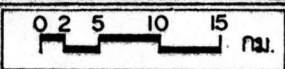

สัญลักษณ์

- ปี 2517
- ปี 2527
- พื้นที่นอก กทม. และ
ปริมณฑล
- จ.สมุทรปราการ

- 1 PHRANAKHON
- 2 POMPRAB SATTUPHA
- 3 SAMPHAN THAWAN
- 4 PATHUMWAN
- 5 BANGRAK
- 6 YANNAWA
- 7 USIT
- 8 PHAYATHAI
- 9 THONBURI
- 10 KHONGSAN
- 11 BANGKOKYAI
- 12 BANGKOKNOI

แสดง พื้นที่เมือง ปี 2517
กทม. และปริมณฑล 2527

แผ่นที่
3.4

1974
1984
SOURCE: Aerial Photograph
Interpretation, N H A

รูปที่ 2.1 พื้นที่เมือง กทม. และปริมณฑล
ปี 2517 และ 2527

3.1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นประชากรเมืองกับอัตราการเติบโตประชากร

ชุมชนเมืองต่าง ๆ ในปริมณฑล ที่มีพื้นที่ต่อเนื่องกับกรุงเทพมหานครในทิศทางเหนือ-ใต้ มักมีความหนาแน่นสูงมาก เช่น ทม.พระประแดง อ.พระประแดง ส.สำโรงเหนือ อ.เมือง ฯ จ.สมุทรปราการ และ ทม.นนทบุรี อ.เมือง ฯ จ.นนทบุรี ส่วนชุมชนเมืองที่มีพื้นที่ไม่ได้ติดต่อกับกรุงเทพมหานครโดยตรง ก็มักจะมีมีความหนาแน่นประชากรเมืองลดหลั่นลงไปตามบทบาทและความเจริญของชุมชนนั้น ๆ ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงขนาดประชากรเมืองในชุมชนเมืองต่าง ๆ เหล่านั้น ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปีนั้น เมื่อถึงภาวะการจุดหนึ่ง จะทำให้เกิดการอึดตัวของขนาดประชากรเมือง จึงควรหาความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นประชากรเมืองกับอัตราเติบโตประชากรเมืองเพื่อทราบขีดจำกัด และสถานภาพของการรองรับการเติบโตทางประชากรเมือง

ชุมชนเมืองในปริมณฑล สามารถแบ่งได้เป็นกลุ่ม ดังนี้ (แผนภูมิที่ 3.1)

กลุ่มที่ 1 ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นต่ำและมีอัตราการเติบโตลดลง

ชุมชนเมืองในกลุ่มนี้ ได้แก่ ส.บางหลวง จ.ปทุมธานี ส.คลองสวน จ.สมุทรปราการ ส.คอนยายหอม และ ส.สามพราน จ.นครปฐม ชุมชนเหล่านี้ จะเติบโตและเบาบางมาก

กลุ่มที่ 2 ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นต่ำและมีอัตราการเติบโตต่ำ

ชุมชนเมืองในกลุ่มนี้ ได้แก่ ส.วัดชลอ และ ส.ราษฎร์นิยม จ.นนทบุรี ส.บางเคุย ส.ระแหง ส.สนั่นรักษ์ ส.ลำลูกกา ส.คลองหลวง และ ส.หนองเสือ จ.ปทุมธานี ส.พระประแดง และ ส.คลองด่าน จ.สมุทรปราการ ส.ธรรมศาลา ส.โพรงมะเดื่อ ส.นครชัยศรี ส.บางหลวง ส.บางเลน ส.รางกระทุ่ม และ ส.สามง่าม จ.นครปฐม ทต.กระทุ่มแบน ส.บ้านแพ้ว และ ส.หลักห้า จ.สมุทรสาคร ชุมชนเหล่านี้ จะเติบโตช้า ค่อยเป็นค่อยไปตามธรรมดา

กลุ่มที่ 3 ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นต่ำและมีอัตราการเติบโตปานกลาง

ชุมชนเมืองในกลุ่มนี้ ได้แก่ ทม.ปทุมธานี ส.ประชาธิปไตย ส.ธัญบุรี และ ส.ลำไทร จ.ปทุมธานี ส.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ ส.ลำลูกกา และ ส.กำแพงแสน

จ.นครปฐม ส.อ้อมน้อย จ.สมุทรสาคร ชุมชนเหล่านี้ จะเติบโตค่อนข้างเร็วเพราะกำลังพัฒนาในด้านต่าง ๆ

กลุ่มที่ 4 ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นต่ำและมีอัตราการเติบโตสูง

ชุมชมเมืองในกลุ่มนี้ ได้แก่ ส.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ซึ่งเป็นชุมชนที่มีแนวโน้มการเติบโตสูงมาก ทั้งนี้ เพราะยังมีพื้นที่ในการรองรับการพัฒนา

กลุ่มที่ 5 ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นปานกลางและมีอัตราการเติบโตลดลง

ชุมชมเมืองในกลุ่มนี้ ได้แก่ ส.สำโรงเหนือ จ.สมุทรปราการ เป็นชุมชนที่มีการเติบโตในอดีตมานานและกำลังจะลดบทบาทลงบ้าง แต่ยังสามารถจะพัฒนาต่อไปได้เพราะยังมีพื้นที่พอเพียงในการรองรับการพัฒนา

กลุ่มที่ 6 ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นปานกลางและมีอัตราการเติบโตต่ำ

ชุมชมเมืองในกลุ่มนี้ ได้แก่ ทม.บางบัวทอง จ.นนทบุรี ส.บางปู จ.สมุทรปราการ ทม.นครปฐม จ.นครปฐม และ ทม.สมุทรสาคร จ.สมุทรสาคร ซึ่งเป็นชุมชนที่มีเทศบาลเมืองของจังหวัดบริเวณทล.เสียส่วนใหญ่ เป็นชุมชนเมืองที่เคยเติบโตมากในอดีตแล้ว และการพัฒนาได้เริ่มลดลงหรือทรงตัวคงที่

กลุ่มที่ 7 ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นปานกลางและมีอัตราการเติบโตปานกลาง

ชุมชมเมืองในกลุ่มนี้ ได้แก่ ส.บางกรวย จ.นนทบุรี และ ทม.สมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ ชุมชนทั้ง 2 แห่งนี้ เป็นชุมชนที่ได้รับอิทธิพลจาก กทม. มาในอดีต และยังสามารถพัฒนาไปได้อีกในอัตราที่ค่อนข้างสูง

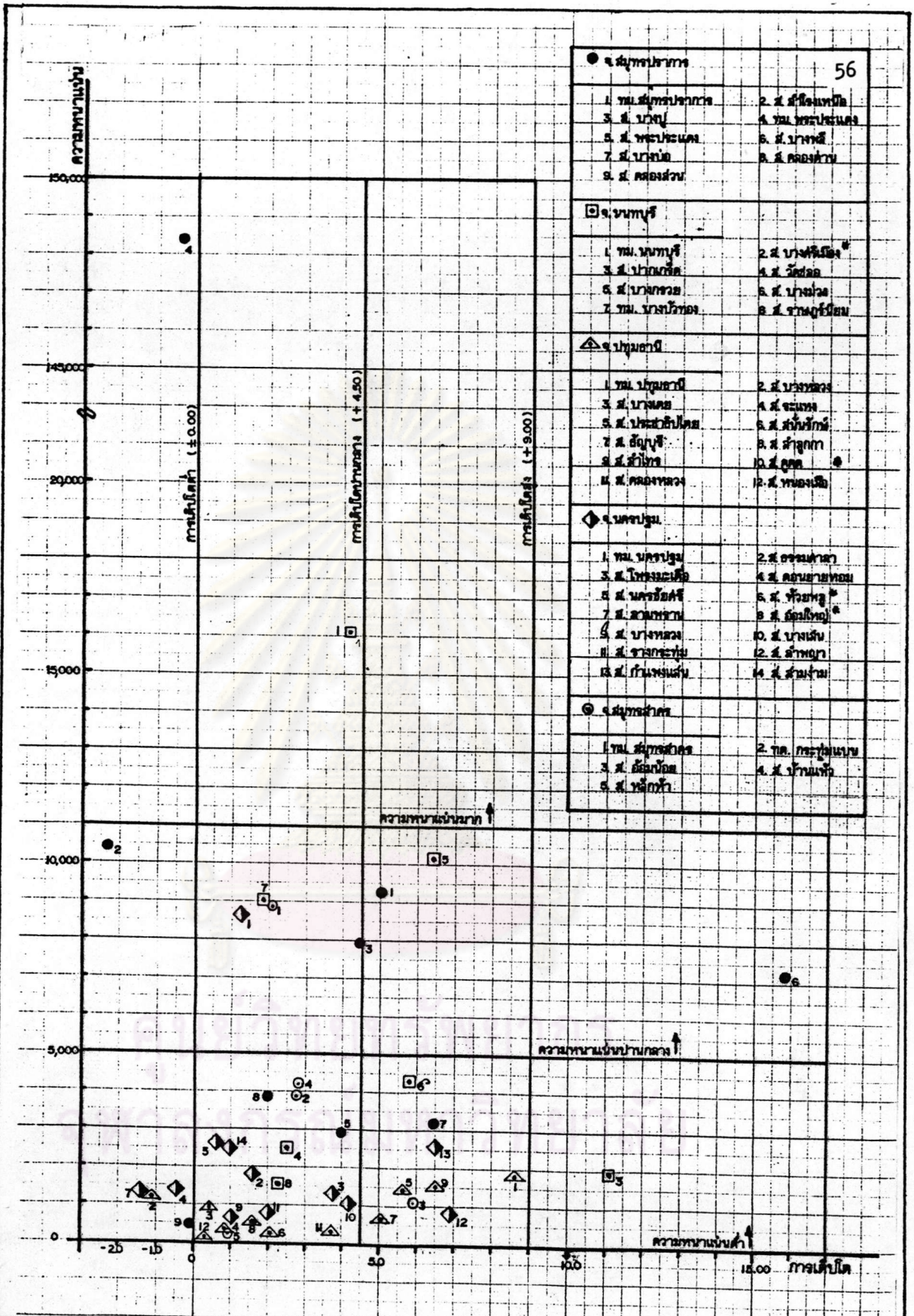
ความหนาแน่นต่ำ	หมายถึง	ความหนาแน่นประชากรเมืองที่มีจำนวนน้อยกว่า 5,000 คน/ตร.กม.
ความหนาแน่นปานกลาง	หมายถึง	ความหนาแน่นประชากรเมืองที่มีจำนวน 5,000-11,000 คน/ตร.กม.
ความหนาแน่นสูง	หมายถึง	ความหนาแน่นประชากรเมืองที่มีจำนวน 11,000 คน/ตร.กม. ขึ้นไป
อัตราการเติบโตต่ำ	หมายถึง	ชุมชนเมืองที่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 0-4.5 % ต่อปี
อัตราการเติบโตปานกลาง	หมายถึง	ชุมชนเมืองที่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 4.6-9.0 % ต่อปี
อัตราการเติบโตสูง	หมายถึง	ชุมชนเมืองที่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 9.1 % ต่อปี ขึ้นไป

ตารางที่ 3.6 ขนาดประชากรเมืองและการเปลี่ยนแปลงประชากรเมือง ตามเขตชุมชนเมืองต่าง ๆ ในบริเวณปี 2521 - 2528

ชุมชนเมือง		ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)	ขนาดประชากรเมือง			ความ หนาแน่น 2528	อัตราการ เติบโต
เขตอำเภอ/จังหวัด	ชุมชนเมือง		2521	2528	การ เปลี่ยนแปลง		
นนทบุรี	8 แห่ง(2 ทม. 6 ส.)	52.298	94,986	165,977	70,911	1,357.43	8.30
อ.เมือง ฯ	ทม.นนทบุรี	2.500	30,293	40,350	10,057	16,140	4.18
อ.เมือง ฯ	ส.บางศรีเมือง	6.360	-	14,499	14,499	2,280	-
อ.ปากเกร็ด	ส.ปากเกร็ด	34.540	32,858	68,711	35,853	1,989	11.11
อ.บางกรวย	ส.วัดชลอ	3.500	7,407	8,807	1,400	2,516	2.50
อ.บางกรวย	ส.บางกรวย	1.528	10,048	15,517	5,469	10,154	6.40
อ.บางใหญ่	ส.บางม่วง	1.670	4,870	7,227	2,357	4,328	5.80
อ.บางบัวทอง	ทม.บางบัวทอง	1.000	7,935	9,021	1,086	9,021	1.85
อ.ไทรน้อย	ส.ราษฎร์นิคม	1.200	1,575	1,845	270	1,538	2.29
ปทุมธานี	12 แห่ง(1ทม.11ส.)	273.713	104,393	152,962	48,569	588.84	5.61
อ.เมือง ฯ	ทม.ปทุมธานี	7.100	7,081	12,618	5,537	1,777	8.60
อ.เมือง ฯ	ส.บางหลวง	3.900	5,087	4,706	-381	1,207	-1.11
อ.สามโคก	ส.บางเคย	7.290	6,669	6,861	192	941	0.41
อ.ลาดหลุมแก้ว	ส.ระแหง	18.220	5,240	5,554	314	305	0.83
อ.ชัยบุรี	ส.ประชาธิปไตย	20.800	20,314	29,797	9,483	1,433	5.63
อ.ชัยบุรี	ส.สนั่นรักษ์	38.400	9,115	10,521	1,406	274	2.07
อ.ชัยบุรี	ส.ชัยบุรี	30.720	13,729	19,343	5,614	630	5.02
อ.ลำลูกกา	ส.ลำลูกกา	11.453	5,331	5,959	628	520	1.60
อ.ลำลูกกา	ส.ลำไทร	3.640	3,553	5,532	1,979	1,520	6.53
อ.ลำลูกกา	ส.คูคต	12.475	-	16,025	16,025	1,285	-
อ.คลองหลวง	ส.คลองหลวง	105.935	26,650	34,390	7,740	325	3.71
อ.หนองเสือ	ส.หนองเสือ	13.780	1,624	1,656	32	120	0.28
สมุทรปราการ	9 แห่ง (2ทม.7ส.)	73.200	278,306	349,482	71,176	4,774.34	3.33
อ.เมือง ฯ	ทม.สมุทรปราการ	7.330	48,298	68,057	19,759	9,285	5.02
อ.เมือง ฯ	ส.สำโรงเหนือ	5.000	61,422	52,122	-9,300	10,424	-2.32
อ.เมือง ฯ	ส.บางปู	6.300	37,014	50,321	13,307	7,987	4.49

ชุมชนเมือง		ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)	ขนาดประชากรเมือง			ความ หนาแน่น 2528	อัตราการ เติบโต
เขตอำเภอ/จังหวัด	ชุมชนเมือง		2521	2528	การ เปลี่ยนแปลง		
อ.พระประแดง	ทม.พระประแดง	0.070	10,613	10,388	-225	148,400	-0.31
อ.พระประแดง	ส.พระประแดง	41.000	91,134	119,829	28,695	2,923	3.99
อ.บางพลี	ส.บางพลี	3.000	7,732	21,648	13,916	7,216	15.84
อ.บางบ่อ	ส.บางบ่อ	2.500	5,149	7,987	2,838	3,195	6.47
อ.บางบ่อ	ส.คลองด่าน	4.500	15,185	17,385	2,200	3,863	1.95
อ.บางบ่อ	ส.คลองสวน	3.500	1,759	1,745	-14	499	-0.11
นครปฐม	14 แห่ง(1ทม.13ส.)	71.505	108,610	132,999	24,389	1,860.00	2.94
อ.เมือง ฯ	ทม.นครปฐม	5.280	41,731	45,686	3,955	8,653	1.30
อ.เมือง ฯ	ส.ธรรมศาลา	3.400	5,379	6,012	633	1,768	1.60
อ.เมือง ฯ	ส.โพรงมะเดื่อ	8.250	8,431	10,918	2,487	1,323	3.76
อ.เมือง ฯ	ส.คอนยายหอม	4.640	6,527	6,332	-195	1,365	-0.43
อ.นครชัยศรี	ส.นครชัยศรี	3.000	7,559	7,867	308	2,622	0.57
อ.นครชัยศรี	ส.ห้วยพญา	1.080	-	2,069	2,069	1,916	-
อ.สามพราน	ส.สามพราน	8.150	12,116	10,952	-1,164	1,344	-1.43
อ.สามพราน	ส.อ้อมใหญ่	12.000	-	9,389	9,389	782	-
อ.บางเลน	ส.บางหลวง	3.805	2,266	2,436	170	640	1.04
อ.บางเลน	ส.บางเลน	6.500	4,926	6,584	1,658	1,013	4.23
อ.บางเลน	ส.รางกระทุ่ม	4.000	2,665	3,070	405	768	2.04
อ.บางเลน	ส.ลำพญา	4.000	2,016	3,220	1,204	805	6.92
อ.กำแพงแสน	ส.กำแพงแสน	3.000	4,998	7,751	2,753	2,584	6.50
อ.ดอนตูม	ส.สามง่าม	4.400	10,006	10,713	707	2,435	0.98
สมุทรสาคร	5แห่ง(1ทม.1ทค.3ส.)	119.77	102,472	199,450	16,978	997.33	2.21
อ.เมือง ฯ	ทม.สมุทรสาคร	5.900	45,467	52,425	6,958	8,886	2.06
อ.กระทุ่มแบน	ทค.กระทุ่มแบน	3.460	11,136	13,456	2,320	3,889	2.74
อ.กระทุ่มแบน	ส.อ้อมน้อย	13.530	10,266	15,321	5,055	1,132	5.89
อ.บ้านแพ้ว	ส.บ้านแพ้ว	0.760	2,646	3,203	557	4,214	2.77
อ.บ้านแพ้ว	ส.หลักห้า	96.120	32,957	35,045	2,088	365	0.88

ที่มา : กองราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง

สัญลักษณ์

* ตั้งแต่ปี 2521 จึงไม่มีอัตราการเติบโตของปี 2521-2528

แสดง ความสัมพันธ์ระหว่าง
ประชากรเมืองกับการเติบโตประชากรเมือง

การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดสมุทรปราการ

แผนภูมิที่
3.1

กลุ่มที่ 8 ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นปานกลางและมีอัตราการเติบโตสูง

ชุมชนเมืองในกลุ่มนี้ ได้แก่ ส.บางพลี จ.สมุทรปราการ ซึ่งเป็นชุมชนที่รองรับการพัฒนาได้สูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการเมืองใหม่ บางพลี - บางบ่อ ของการเคหะแห่งชาติ

กลุ่มที่ 9 ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นสูงและมีอัตราการเติบโตลดลง

ชุมชนเมืองในกลุ่มนี้ ได้แก่ ทม.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ซึ่งเป็นชุมชนที่อิมตัว เพราะระยะเวลาของการพัฒนาในอดีตที่ยาวนาน และไม่สามารถจะรองรับการพัฒนาได้อีก

กลุ่มที่ 10 ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นสูง และมีอัตราการเติบโตต่ำ

ชุมชนเมืองในกลุ่มนี้ ได้แก่ ทม.นนทบุรี จ.นนทบุรี ซึ่งก็เป็นอีกชุมชนที่กำลังจะอิมตัว หากมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สามารถรองรับการพัฒนาได้เล็กน้อย

สำหรับชุมชนเมืองในจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่เป็นชุมชนที่มีความหนาแน่นต่ำค่อนข้างสูง และความหนาแน่นปานกลาง ในอัตราการเติบโตปานกลาง ซึ่งเป็นลักษณะของชุมชนที่ยังสามารถที่จะรองรับการพัฒนาได้อีกมาก

3.2 ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมและการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวม

ในช่วงปี 2521-2528 ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีสัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ จาก 41.67 % ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศในปี 2521 มาเป็น 44.19 % ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศในปี 2528 ย่อมชี้ให้เห็นว่า ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีบทบาทสำคัญทางด้านเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก เพราะมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเกือบครึ่งหนึ่งของประเทศเกิดจากภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลนี้ (ตารางที่ 3.7)

ตารางที่ 3-7 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2521 - 2528 (ตามราคาคงที่ ปี 2515)

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ตามราคาคงที่ ปี 2515								อัตราการเติบโต 21-28
	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528 ^E	
กรุงเทพมหานคร	87,477.20 (80.62)	98,681.70 (81.93)	105,894.10 (81.22)	109,577.80 (80.74)	113,899.80 (80.50)	120,685.90 (80.14)	129,054.40 (80.25)	134,430.70 (80.32)	6.33 -
นนทบุรี	2,010.10 (1.85)	2,212.70 (1.84)	2,383.50 (1.83)	2,629.70 (1.94)	2,653.70 (1.88)	2,832.40 (1.88)	3,003.80 (1.87)	3,153.50 (1.89)	6.64 -
ปทุมธานี	3,197.30 (2.95)	3,306.80 (2.75)	3,816.80 (2.93)	4,284.50 (3.16)	5,434.70 (3.84)	6,143.50 (4.08)	6,823.90 (4.24)	7,018.90 (4.19)	11.89 -
สมุทรปราการ *	9,246.80 (8.52)	9,386.50 (7.79)	11,643.70 (8.93)	11,914.20 (8.78)	12,144.10 (8.58)	13,371.10 (8.88)	13,858.30 (8.62)	14,298.60 (8.54)	6.42 -
นครปฐม	3,793.30 (3.50)	3,772.60 (3.13)	3,656.90 (2.80)	4,184.90 (3.08)	4,523.70 (3.20)	4,457.90 (2.96)	4,779.80 (2.97)	4,987.70 (2.98)	3.99 -
สมุทรสาคร	2,783.00 (2.56)	3,085.10 (2.56)	2,981.00 (2.29)	3,127.00 (2.30)	2,829.30 (2.00)	3,106.20 (2.06)	3,301.00 (2.05)	3,485.10 (2.08)	3.27 -
ปริมณฑล	21,030.50 (19.38)	21,763.70 (18.07)	24,481.90 (18.78)	26,139.90 (19.26)	27,585.50 (19.50)	29,911.10 (19.86)	31,766.80 (19.75)	32,943.80 (19.68)	6.62 -
กทม. และปริมณฑล	108,507.70 (100)	120,445.40 (100)	130,376.00 (100)	135,717.70 (100)	141,485.30 (100)	150,597.00 (100)	160,821.20 (100)	167,374.50 (100)	6.39 -
ประเทศ	261,127.20 (100)	276,952.30 (100)	292,896.50 (100)	311,271.50 (100)	324,033.30 (100)	342,944.90 (100)	364,206.70 (100)	378,761.10 (100)	5.46 -
ภาค กทม. / ประเทศ	41.67%	43.49%	44.51%	43.60%	43.66%	43.91%	44.16%	44.19%	-

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

E = ค่าประมาณโดย กองบัญชีประชาชาติ

ในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้น กรุงเทพมหานครมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมถึง 80.62 % ของภาคในปี 2521 แต่ในปี 2528 กรุงเทพมหานครมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม 80.32 % ของภาค ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กรุงเทพมหานครกำลังกระจายบทบาททางเศรษฐกิจออกสู่จังหวัดปริมณฑล

ปี 2521 จังหวัดปริมณฑลที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุด คือ จังหวัดสมุทรปราการ (8.52 % ของภาค และ 43.97 % ของปริมณฑล) โดยมีจังหวัดนนทบุรีเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมน้อยที่สุด (1.85 % ของภาค และ 9.56 % ของปริมณฑล) ต่อมา ในปี 2528 จังหวัดสมุทรปราการก็ยังคงเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุด (8.54 % ของภาค และ 43.40 % ของปริมณฑล) และจังหวัดนนทบุรีเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมน้อยที่สุด (1.89 % ของภาค และ 9.57 % ของปริมณฑล)

ส่วนอัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ในช่วงปี 2521-2528 ที่สูงสุด คือ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 11.89 % ต่อปี รองลงมาคือ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร (6.64 %, 6.42 %, 3.99 % และ 3.27 % ต่อปี ตามลำดับ)

3.2.2 ลักษณะโครงสร้างของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม

ลักษณะโครงสร้างของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 สาขาหลัก คือ มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรกรรม-เหมืองแร่ มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรม-การก่อสร้าง และมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการค้าบริการ-บริการอื่น ๆ โดยจะนำลักษณะโครงสร้างนั้น มาเปรียบเทียบกันใน 3 รูปแบบ คือ

- การเปรียบเทียบโครงสร้างแต่ละสาขาการผลิตของจังหวัด
- การเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาการผลิต : มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการผลิตของภาค
- การเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์แต่ละสาขาการผลิตของจังหวัดสมุทรปราการ กับจังหวัดปริมณฑล โดยใช้ Shift-share Analysis

1. การเปรียบเทียบโครงสร้างแต่ละสาขาการผลิตของจังหวัด (ตารางที่ 3.8 แผนภูมิที่ 3.2 และแผนที่ 3.5)

จากการศึกษาโครงสร้างแต่ละสาขาการผลิตของจังหวัดในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า

จังหวัดที่มีโครงสร้างพึ่งพาสาขาการผลิตการเกษตรกรรม-เหมืองแร่ คือ จังหวัดนครปฐม (38.30 % และ 32.67 % ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ) และจังหวัดสมุทรสาคร (52.53 % และ 29.55 % ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ)

จังหวัดที่มีโครงสร้างพึ่งพาสาขาการผลิตอุตสาหกรรม-การก่อสร้าง คือ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดปทุมธานี กรุงเทพมหานคร และจังหวัดนนทบุรี (โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของสาขาการผลิตการอุตสาหกรรม-การก่อสร้าง ในปี 2521 คือ 68.92 % 58.49 % 39.77 % และ 41.35 % ตามลำดับ และในปี 2528 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของสาขาการผลิตการอุตสาหกรรม-การก่อสร้าง คือ 69.92 % 67.31 % 37.76 % และ 33.40 % ตามลำดับ)

จังหวัดที่มีโครงสร้างพึ่งพาสาขาการผลิตการค้าบริการ-บริการอื่น ๆ คือ กรุงเทพมหานคร (59.57 % และ 61.51 % ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ) และจังหวัดนนทบุรี (42.00 % และ 54.97 % ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ)

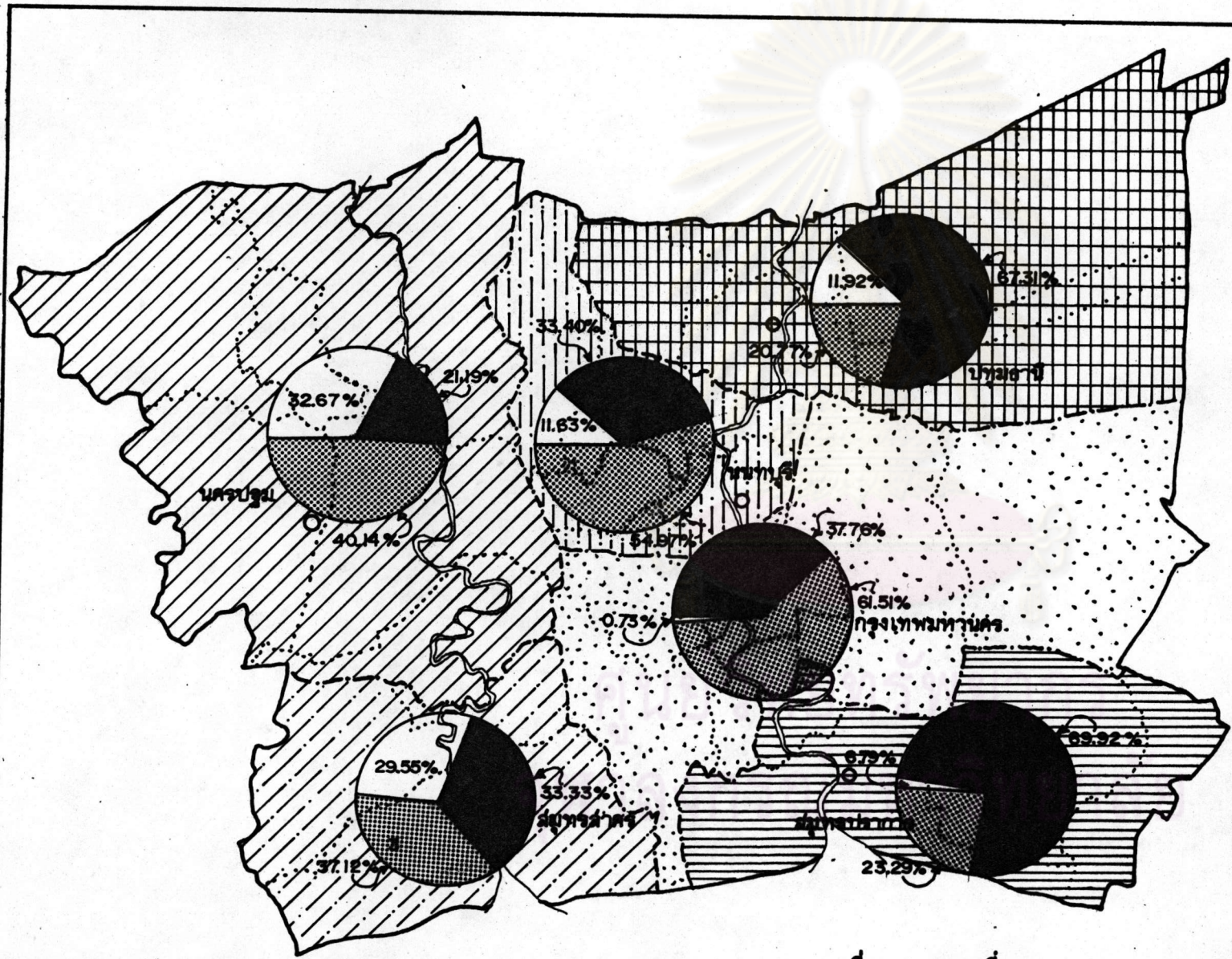
2. การเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาการผลิต : มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการผลิตของภาค

จากการศึกษาลักษณะของมูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาการผลิต : มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการผลิตของภาค พบว่า

จังหวัดที่มีสาขาการผลิตทางด้านเกษตรกรรม-เหมืองแร่ในภาค คือ จังหวัดนครปฐม (27.04 % และ 28.01 % ของภาคในปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ) และ

ตารางที่ 3.8 ลักษณะโครงสร้างของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2521 และปี 2528 (ตามราคาคงที่ ปี 2515)

สาขาการผลิต	กรุงเทพมหานคร			นนทบุรี			ปทุมธานี			สมุทรปราการ *		
	2521	2528 ^E	การเติบโต	2521	2528 ^E	การเติบโต	2521	2528 ^E	การเติบโต	2521	2528 ^E	การเติบโต
1) การเกษตรกรรม-เหมืองแร่	580.20	983.90	7.84	334.60	366.80	1.32	580.80	836.60	5.35	961.80	970.30	0.13
- สัดส่วน ก	0.66	0.73	-	16.65	11.63	-	18.17	11.92	-	10.40	6.79	-
- สัดส่วน ข	10.80	16.92	-	6.23	6.31	-	10.81	14.38	-	17.90	16.68	-
2) การอุตสาหกรรม-การก่อสร้าง	34,786.60	50,761.70	5.55	831.10	1,053.30	3.44	1,870.10	4,724.50	14.16	6,373.10	9,998.40	6.64
- สัดส่วน ก	39.77	37.76	-	41.35	33.40	-	58.49	67.31	-	68.92	69.92	-
- สัดส่วน ข	76.63	73.51	-	1.83	1.53	-	4.12	6.84	-	14.04	14.48	-
3) การค้าบริการ-บริการอื่น ๆ	52,110.40	82,685.10	6.82	844.40	1,733.40	10.82	746.40	1,457.80	10.04	1,911.90	3,329.90	8.25
- สัดส่วน ก	59.57	61.51	-	42.00	54.97	-	23.34	20.77	-	20.68	23.29	-
- สัดส่วน ข	90.25	89.39	-	1.46	1.87	-	1.29	1.58	-	3.32	3.60	-
รวมมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม	87,477.20	134,430.70	6.33	2,010.10	3,153.50	6.64	3,197.30	7,018.90	11.89	9,246.80	14,298.60	6.42
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)
	นครปฐม			สมุทรสาคร			ปริมณฑล			กทม. และปริมณฑล		

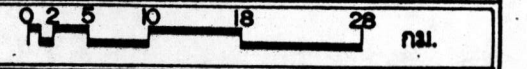

สัญลักษณ์

- มูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม-เหมืองแร่
- มูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม-ก่อสร้าง
- มูลค่าผลิตภัณฑ์การค้า-บริการ

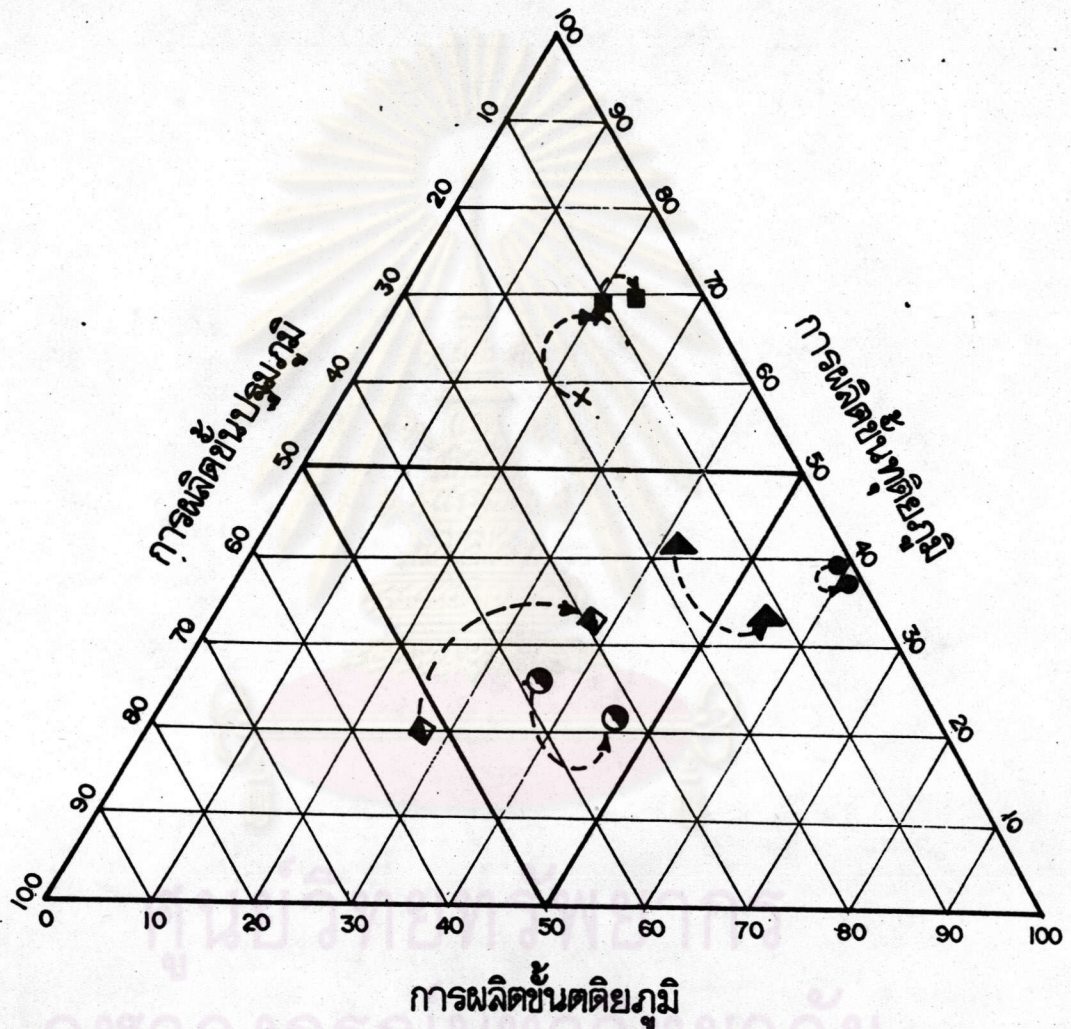
การศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง
การวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดลพบุรี

แสดง สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
ปี 2528

แผนที่
3.5.

ที่มา : ตารางที่ 3.7

- กรุงเทพมหานคร
- ▲ นนทบุรี
- X ปทุมธานี
- สมุทรปราการ
- ◆ สมุทรสาคร
- ⊙ นครปฐม.

สัญลักษณ์

-----> การเคลื่อนที่

แสดง

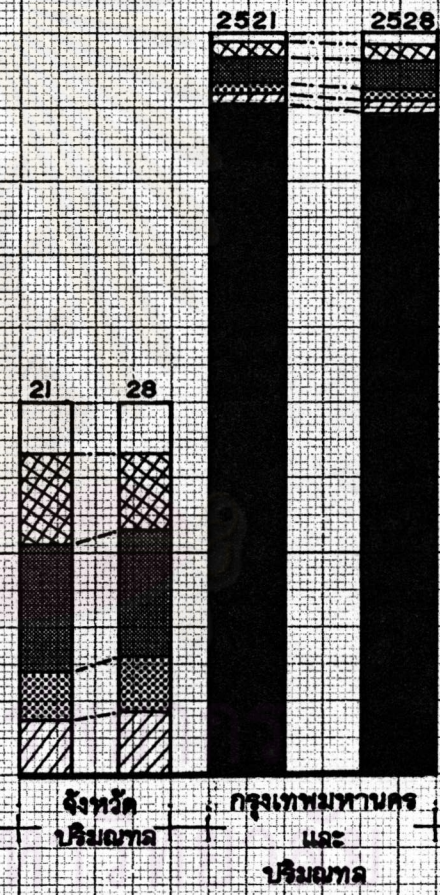
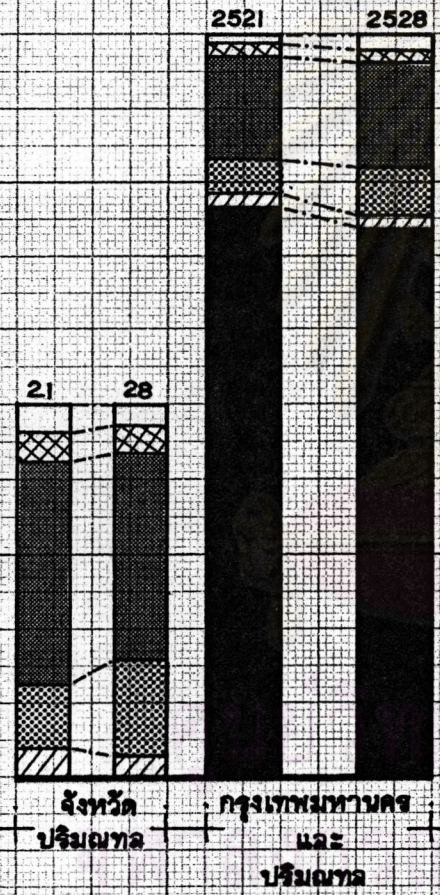
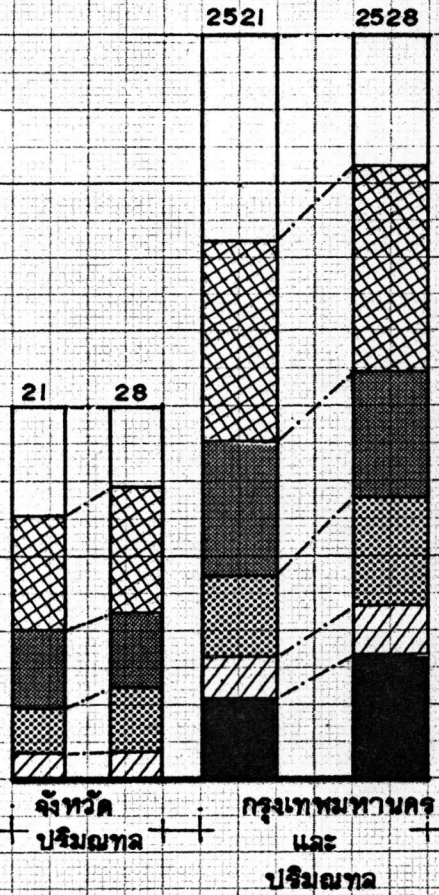
ลักษณะโครงสร้าง
ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
ปี 2521 และ ปี 2528

การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดิน

จังหวัดสมุทรปราการ

แผนภูมิที่

3.2

ลัญจลักษณ์	BMR		VICINITIES	
	2521	2528	2521	2528
เกษตรกรรม				
■ กรุงเทพฯ	10.80	16.92	-	-
▨ นนทบุรี	6.23	6.31	6.98	7.59
▩ ปทุมธานี	10.81	14.38	12.12	17.31
■ สมุทรปราการ	17.90	16.68	20.07	20.08
▨ นครปฐม	27.04	28.01	30.32	33.72
□ สมุทรสาคร	27.22	17.70	30.52	21.31
อุตสาหกรรม				
■ กรุงเทพฯ	76.63	73.51	-	-
▨ นนทบุรี	1.83	1.53	7.83	5.76
▩ ปทุมธานี	4.12	6.84	17.63	25.83
■ สมุทรปราการ	14.04	14.48	60.07	54.65
▨ นครปฐม	2.14	1.96	9.15	7.41
□ สมุทรสาคร	1.24	1.68	5.32	6.35
การค้า-การบริการ				
■ กรุงเทพฯ	90.25	89.39	-	-
▨ นนทบุรี	1.46	1.87	15.00	17.65
▩ ปทุมธานี	1.29	1.58	13.26	14.85
■ สมุทรปราการ	3.32	3.60	33.97	33.92
▨ นครปฐม	2.37	2.16	24.34	20.40
□ สมุทรสาคร	1.31	1.40	13.43	13.18

การศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง
การวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดสมุทรปราการ

แสดง มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาการผลิต & มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการผลิตของจังหวัด

0 1 2 5 10 กม.

แผนที่
3.3

เกษตรกรรม-เหมืองแร่

อุตสาหกรรม-การก่อสร้าง

การค้า-การบริการ

จังหวัดสมุทรสาคร (27.22 % และ 17.70 % ของภาคในปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ) แต่จังหวัดนครปฐมกำลังเพิ่มบทบาททางด้านนี้อย่างช้า ๆ ในขณะที่จังหวัดสมุทรสาครกำลังลดบทบาททางด้านนี้อย่างรวดเร็ว (อัตราการเติบโตเฉลี่ย -4.88 % ต่อปี)

จังหวัดที่มีสาขาการผลิตทางด้านอุตสาหกรรม-การก่อสร้างในภาค คือ กรุงเทพมหานคร (76.63 % และ 73.51 % ของภาคในปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ) และจังหวัดสมุทรปราการ (14.04 % และ 14.48 % ของภาคในปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ) โดยมีจังหวัดปทุมธานีกำลังเพิ่มบทบาททางด้านอุตสาหกรรม-การก่อสร้าง ในขณะที่กรุงเทพมหานครกำลังกระจายบทบาทออกสู่จังหวัดปริมณฑลที่มีพื้นที่ติดต่อข้างเคียง (แผนภูมิที่ 3.3)

จังหวัดที่มีสาขาการผลิตทางการค้าบริการ-บริการอื่น ๆ ในภาค คือ กรุงเทพมหานครเพียงแห่งเดียวในภาคเท่านั้น (90.25 % และ 89.39 % ของภาคในปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ) โดยกำลังกระจายบทบาทออกสู่จังหวัดปริมณฑล เช่นเดียวกับสาขาการผลิตอุตสาหกรรม-การก่อสร้าง

3. การเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์แต่ละสาขาการผลิตของจังหวัดสมุทรปราการ กับจังหวัดปริมณฑล โดยใช้ Shift-share Analysis

การศึกษาเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์แต่ละสาขาการผลิตของจังหวัดสมุทรปราการนั้น จะเปรียบเทียบกับจังหวัดปริมณฑลเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะกรุงเทพมหานครมีโครงสร้างการผลิตที่เป็นพิเศษกว่าจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งอาจทำให้การศึกษา / สรุปของจังหวัดสมุทรปราการไม่เด่นชัด

จากตารางที่ 3.9 จะเห็นได้ว่า มูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรปราการจะใกล้เคียงกับการเพิ่มของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของปริมณฑล

ทางการศึกษาการขยายตัวของแต่ละสาขาการผลิตของปริมณฑล เปรียบกับการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์ปริมณฑล (P-Shift) และการขยายตัวของแต่ละสาขาการผลิตของจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาการขยายตัวของสาขาการผลิตของปริมณฑล (D-Shift) สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) สาขาการผลิตที่มีค่า P-Shift เป็นบวก และ D-Shift เป็นบวก
แนวโน้มของสาขาการผลิตที่มีลักษณะดังนี้ จะมีการขยายตัวเร็วกว่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของปริมณฑล และสาขาการผลิตในจังหวัดสมุทรปราการนี้ จะมีการเติบโตเร็ว
กว่าจังหวัดปริมณฑลอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ สาขาการผลิตเหมืองแร่และย่อยหิน การคมนาคมและขนส่ง
ธนาคาร-ประกันภัย และอสังหาริมทรัพย์ และการบริหารราชการ-ป้องกันประเทศ

2) สาขาการผลิตที่มีค่า P-Shift เป็นบวก และ D-Shift เป็นลบ
แนวโน้มของสาขาการผลิตที่มีลักษณะดังนี้ จะมีการขยายตัวเร็วกว่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของปริมณฑล แต่สาขาการผลิตนี้ของจังหวัดสมุทรปราการ จะมีการเติบโตช้า
กว่าจังหวัดปริมณฑลอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม ไฟฟ้าและประปา ค้าส่งและค้าปลีก

3) สาขาการผลิตที่มีค่า P-Shift เป็นลบ และ D-Shift เป็นบวก
แนวโน้มของสาขาการผลิตที่มีลักษณะดังนี้ จะมีการขยายตัวช้ากว่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของปริมณฑล แต่สาขาการผลิตนี้ของจังหวัดสมุทรปราการ จะมีการเติบโตเร็ว
กว่าจังหวัดปริมณฑลอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ สาขาประมง ที่อยู่อาศัย

4) สาขาการผลิตที่มีค่า P-Shift เป็นลบ และ D-Shift เป็นลบ
แนวโน้มของสาขาการผลิตที่มีลักษณะดังนี้ จะมีการขยายตัวช้ากว่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของปริมณฑล และสาขาการผลิตนี้ของจังหวัดสมุทรปราการ จะมีการเติบโตช้า
กว่าจังหวัดปริมณฑลอื่น ๆ เช่นกัน ซึ่งได้แก่ สาขาเกษตรกรรมทุกประเภท การก่อสร้าง การ
บริการ

จากผลการศึกษา Shift-Share Analysis โดยการเปรียบเทียบ
กับจังหวัดสมุทรปราการกับจังหวัดปริมณฑล พบว่า สาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการเป็น
สาขาการผลิตที่ขยายตัวอย่างมากในระดับปริมณฑล แต่การขยายตัวของสาขาอุตสาหกรรมของ
จังหวัดสมุทรปราการจะเติบโตช้ากว่าจังหวัดปริมณฑลอื่น เมื่อเปรียบเทียบในสาขาเดียวกัน ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะปัญหาของการเริ่มอิมตัวของแหล่งอุตสาหกรรมในจังหวัด นโยบายการจำกัดโรงงาน
อุตสาหกรรมของจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้และปัญหาน้ำท่วมของจังหวัด

ตารางที่ 3.9 การเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์แต่ละสาขาการผลิตของจังหวัดสมุทรปราการกับจังหวัดปริมณฑล ปี 2521 - 2528

โครงสร้าง	สาขาการผลิต	มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดปริมณฑล			มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดสมุทรปราการ			Share	P-Shift	D-Shift
		2521 (Si)	2528 (Si)*	Si*/Si	2521 (Sij)	2528 (Sij)*	Sij*/Sij*			
เกษตรกรรม และ เหมืองแร่	- เกษตรกรรม	4,705.70	4,550.10	0.97	934.10	752.50	0.81	532.44	-560.46	-149.46
	- กสิกรรม	2,278.00	2,782.70	1.22	213.40	229.10	1.07	121.64	-74.69	-32.01
	- ปศุสัตว์	531.30	387.30	0.73	53.60	33.80	0.63	30.55	-45.03	-5.36
	- ประมง	1,896.30	1,380.10	0.73	667.10	489.60	0.73	380.25	-560.36	0
	- ป่าไม้	0.10	0.00	-	0.00	0.00	-	-	-	-
	- เหมืองแร่และย่อยหิน	86.10	282.50	3.28	27.70	217.80	7.86	15.79	47.37	126.87
อุตสาหกรรม และ การก่อสร้าง	- อุตสาหกรรม	10,051.90	17,574.10	1.75	6,196.80	9,789.00	1.58	3,532.18	1,115.43	-1,053.46
	- การก่อสร้าง	557.90	719.80	1.29	176.30	209.40	1.19	100.49	-49.36	-17.63
การค้าปลีก และ บริการอื่น ๆ	- ไฟฟ้าและประปา	993.40	1,912.30	1.93	474.90	883.70	1.86	270.69	170.96	-33.24
	- คมนาคมและขนส่ง	460.98	973.30	2.11	153.80	350.30	2.28	87.67	83.05	26.15
	- ค้าส่งและค้าปลีก	2,013.10	3,259.60	1.62	645.10	1,016.40	1.58	367.71	32.26	-25.80
	- ธนาคาร ประกันภัย และอสังฯ	473.60	1,272.40	2.69	149.00	401.20	2.69	84.93	166.88	0
	- ที่อยู่อาศัย	184.20	258.40	1.40	48.70	73.20	1.50	27.76	-8.28	4.87
	- บริหารราชการฯ	332.60	527.10	1.58	54.60	94.80	1.74	31.12	0.55	8.74
	- บริการ	1,171.10	1,614.20	1.38	385.80	510.30	1.32	219.91	-73.30	-23.15
		21,030.50	32,943.80	1.57	9,246.80	14,298.60	1.55	5,270.68	-	-

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แต่ถึงอย่างไร จังหวัดสมุทรปราการมีโครงสร้างการผลิตที่พึ่งพาอุตสาหกรรม โดยที่สาขาอุตสาหกรรมเป็นสาขาการผลิตที่ก่อให้เกิดมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสูงสุด (ตารางที่ 3.9)

3.2.3 ฐานะการคลังของชุมชนเมืองในจังหวัดปริมณฑล

การศึกษาทางด้านฐานะการคลังของชุมชนเมืองในจังหวัดปริมณฑล จะศึกษาจากรายได้ของการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตลอดจนเงินอุดหนุนจากภาครัฐบาล เพื่อที่จะชี้ให้เห็นถึงกำลังทางการเงินทางภาครัฐบาลที่สามารถจะนำไปใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ ได้ พบว่า (ตารางที่ 3.10)

ในปี 2523 จังหวัดสมุทรปราการสามารถจัดเก็บรายได้สูงสุด (34.28 % ของปริมณฑล) รองลงมาคือ จังหวัดนครปฐม นนทบุรี และสมุทรสาคร (27.82 % 15.74 % และ 13.43 % ตามลำดับ) จังหวัดที่มีการจัดเก็บรายได้ต่ำสุด คือ จังหวัดปทุมธานี (8.73 % ของปริมณฑล) ต่อมา ในปี 2528 จังหวัดสมุทรปราการก็ยังสามารถจัดเก็บรายได้สูงสุด แต่มีสัดส่วนลดลงเล็กน้อย (33.10 % ของปริมณฑล) และจังหวัดที่มีการจัดเก็บรายได้ต่ำสุด ก็คือ จังหวัดปทุมธานีเช่นเดิม (10.95 % ของปริมณฑล)

ทางด้านการเติบโตของการจัดเก็บรายได้ ในช่วงปี 2523-2528 นั้น จังหวัดปทุมธานีซึ่งเป็นจังหวัดที่สามารถจัดเก็บรายได้ต่ำที่สุดนั้น เป็นจังหวัดที่สามารถจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 19.95 % ต่อปี รองลงมาคือ นนทบุรี สมุทรสาคร และสมุทรปราการ (18.37 % 14.69 % และ 13.79 % ต่อปี ตามลำดับ) โดยมีจังหวัดนครปฐมมีอัตราการจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่ำสุด (11.23 % ต่อปี)

สำหรับจังหวัดสมุทรปราการ มีสภาพการคลังอยู่ในเกณฑ์ดี คือ จัดเก็บรายได้ประมาณร้อยละ 33-35 ของปริมณฑล โดยมีอัตราการจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 13.79 % ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของปริมณฑลเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 3.10 รายได้และรายจ่ายของชุมชนเมืองในจังหวัดปริมณฑล ปี 2523 - 2528

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	รายได้					รายจ่าย				
	2523		2528		อัตรา การเติบโต	2523		2528		อัตรา การเติบโต
	จำนวนเงิน	สัดส่วน	จำนวนเงิน	สัดส่วน		จำนวนเงิน	สัดส่วน	จำนวนเงิน	สัดส่วน	
นนทบุรี	36,448.33	15.74	84,694.23	18.50	18.37	33,194.87	15.81	76,791.64	18.67	18.26
ปทุมธานี	20,224.80	8.73	50,135.39	10.95	19.91	16,437.54	7.83	46,063.06	11.20	22.87
สมุทรปราการ *	79,415.97	34.28	151,516.19	33.10	13.79	72,622.81	34.60	137,578.34	33.46	13.63
นครปฐม	64,433.53	27.82	109,725.64	23.97	11.23	59,206.91	28.20	95,185.62	23.15	9.96
สมุทรสาคร	31,116.14	13.43	61,746.96	13.48	14.69	28,465.56	13.56	55,611.88	13.52	14.33
ปริมณฑล	231,639.14	100	457,818.41	100	14.60	209,927.69	100	411,230.54	100	14.93

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา : กองราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง

3.2.4 ฐานะการออมของจังหวัดในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

การศึกษาฐานะการออมของจังหวัดในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้น เป็นการศึกษาเพื่อดูระดับของการออมทรัพย์ของภาคเอกชน ซึ่งสามารถชี้ให้เห็นถึงระดับเงินทุนในจังหวัดได้ โดยการศึกษาจากระดับเงินฝากของธนาคารพาณิชย์และธนาคารออมสินเท่านั้น ซึ่งพบว่า (ตารางที่ 3.11)

กรุงเทพมหานครมีระดับเงินออมสูงถึง 92.00 % ของปริมาณเงินออมของภาคในปี 2522 โดยมีจังหวัดปทุมธานีมีระดับเงินอมน้อยที่สุดของภาค (0.85 % ของปริมาณเงินออมของภาค) ต่อมาในปี 2528 กรุงเทพมหานครมีระดับเงินออมสูงมากที่สุดเช่นเดิม (90.07 % ของปริมาณเงินออมของภาค) และจังหวัดปทุมธานี มีระดับเงินอมน้อยที่สุดเช่นเดิม (0.97 % ของปริมาณเงินออมของภาค)

ทางด้านอัตราการเติบโตของระดับเงินออมเฉลี่ยต่อปี ในช่วงปี 2522-2528 นั้น จังหวัดนนทบุรีมีอัตราการเติบโตของระดับเงินออมเฉลี่ยสูงสุด (28.74 % ต่อปี) จังหวัดที่มีอัตราการเติบโตของระดับเงินออมเฉลี่ยต่ำสุด คือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร (20.87 % ต่อปี) ซึ่งยังต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของภาค

สำหรับจังหวัดสมุทรปราการนั้น มีสัดส่วนของระดับเงินออมสูงที่สุดของปริมณฑล (2.85 % ของภาคในปี 2522 และ 3.49 % ของภาคในปี 2528) โดยมีอัตราการเติบโตของระดับเงินออมเฉลี่ย 25.47 % ต่อปี ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของภาค

3.3 ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ในปี 2523 ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร เป็นสัดส่วน 59.32 % ของพื้นที่ภาค โดยมีจังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เพื่อการเกษตรมากเป็นอันดับหนึ่ง (32.01 % ของพื้นที่ภาค) และจังหวัดนนทบุรี เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เพื่อการเกษตรน้อยที่สุดของภาค (6.69 %) และในปี 2527 จังหวัดนครปฐมยังคงเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เพื่อการเกษตรมากที่สุดเช่นเดิม (33.49 %) โดยมีจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่เพื่อการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน (7.35 % และ 7.39 % ตามลำดับ)

ตารางที่ 3.11 ระบายเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ และธนาคารออมสิน ในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2522- 2528

จังหวัด	ระดมเงินฝากในธนาคาร								อัตราการเติบโต
	เงินฝากปี 2522				เงินฝากปี 2528				
	ธนาคารพาณิชย์	ธนาคารออมสิน	รวม	สัดส่วน	ธนาคารพาณิชย์	ธนาคารออมสิน	รวม	สัดส่วน	
กรุงเทพมหานคร	106,982,614	4,627,638	111,610,252	92.00	332,140,840	15,880,848	348,021,688	90.07	20.87
นนทบุรี	1,452,154	429,321	1,881,475	1.55	7,144,198	1,425,388	8,569,586	2.22	28.74
ปทุมธานี	771,445	263,453	1,034,898	0.85	2,962,762	800,082	3,762,844	0.97	24.00
สมุทรปราการ *	2,726,793	731,658	3,458,451	2.85	11,425,218	2,068,058	13,493,276	3.49	25.47
นครปฐม	1,867,431	359,193	2,226,624	1.85	6,720,454	1,196,489	7,916,943	2.05	23.54
สมุทรสาคร	907,461	189,827	1,097,288	0.90	3,945,086	680,238	4,625,324	1.20	27.09
ปริมณฑล	7,725,284	1,973,452	9,698,736	8.00	32,197,718	6,170,255	38,367,973	9.93	25.76
กทม. และปริมณฑล	114,707,898	6,601,090	121,308,988	100	364,338,558	22,051,103	386,389,661	100	21.30

ที่มา : ฝ่ายกำกับและตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย
ธนาคารออมสิน

ส่วนทางด้านสัดส่วนของการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตร : พื้นที่ของจังหวัด พบว่า ในปี 2523 จังหวัดที่มีสัดส่วนของการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตร : พื้นที่จังหวัดสูงสุด คือ จังหวัดพทุมธานี (80.48 % ของพื้นที่จังหวัด) จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนของการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตร : พื้นที่จังหวัดน้อยที่สุด (44.99 % ของพื้นที่จังหวัด) และในปี 2527 ทั้ง 2 จังหวัดก็ยังคงมีสัดส่วนของการใช้พื้นที่เกษตร : พื้นที่จังหวัดอยู่ในอันดับเดิม (ตารางที่ 3.12)

สำหรับจังหวัดสมุทรปราการนั้น ในปี 2523 มีสัดส่วนการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรเพียง 9.81 % ของพื้นที่ภาค และ 44.99 % ของพื้นที่จังหวัด ต่อมาในปี 2527 จึงมีสัดส่วนการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตร 10.25 % ของพื้นที่ภาค และ 44.58 % ของพื้นที่จังหวัด จึงยังเป็นการสนับสนุนว่า จังหวัดมีอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในรูปแบบอื่นที่มีใช้เกษตรกรรมเป็นหลัก

3.3.1 การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร

ในช่วงปี 2523-2527 นั้น ทุกจังหวัดในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรลดลง ยกเว้น จังหวัดนนทบุรีเท่านั้น ที่เพิ่มขึ้น โดยกรุงเทพมหานครมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรลดลงมากที่สุดของภาค (-4.29 % ต่อปี) และจังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยลดลงต่ำสุดของภาค (-0.18 % ต่อปี) แต่จังหวัดนนทบุรีกลับมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเล็กน้อยประมาณปีละ 1.06 % ซึ่งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรที่ลดลงนั้น เป็นตัวบ่งชี้ได้ว่า มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นด้านอื่น ๆ ไป (ตารางที่ 3.13)

สำหรับจังหวัดสมุทรปราการนั้น สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรลดลงน้อยที่สุด (-1.73 %) โดยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรเฉลี่ยลดลงเกือบต่ำสุด (-0.23 % ต่อปี)

ตารางที่ 3.12 การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2523 - 2527

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี 2523					ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี 2527				
		พื้นที่เพื่อการเกษตร 1/			พื้นที่นอกภาคเกษตร		พื้นที่เพื่อการเกษตร 1/			พื้นที่นอกภาคเกษตร	
		จำนวน	สัดส่วน ภาค	สัดส่วน จังหวัด	จำนวน	สัดส่วน จังหวัด	จำนวน	สัดส่วน ภาค	สัดส่วน จังหวัด	จำนวน	สัดส่วน จังหวัด
กรุงเทพมหานคร	978,263	451,321	15.69	46.13	526,942	53.87	378,703	13.88	38.71	599,560	61.29
นนทบุรี	388,939	192,325	6.69	49.45	196,614	50.55	200,621	7.35	51.58	188,318	48.42
ปทุมธานี	953,660	767,519	26.69	80.48	186,141	19.52	754,177	27.64	79.08	199,483	20.92
สมุทรปราการ *	627,558	282,320	9.81	44.99	345,238	55.01	279,772	10.25	44.58	347,786	55.42
นครปฐม	1,355,204	920,710	32.01	67.94	434,494	32.06	914,000	33.49	67.44	441,204	32.56
สมุทรสาคร	545,217	261,961	9.11	48.05	283,256	51.95	201,699	7.39	36.99	343,518	63.01
ปริมณฑล	3,870,578	2,424,835	84.31	62.65	1,445,743	37.35	2,350,269	86.12	60.72	1,520,309	39.28
กทม. และปริมณฑล	4,848,841	2,876,156	100	59.32	1,972,685	40.68	2,728,972	100	56.28	2,119,869	43.72

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1/ ไม่รวมพื้นที่พักอาศัยของภาคเกษตรกรรม

สัญลักษณ์

- เขตชุมชน เมือง - ชานบท
- สวนผลไม้ - พืชผัก
- พืชไร่
- ปอปลา - นาทุ่ง - นาเกลือ
- นาข้าว
- ป่าชายเลน

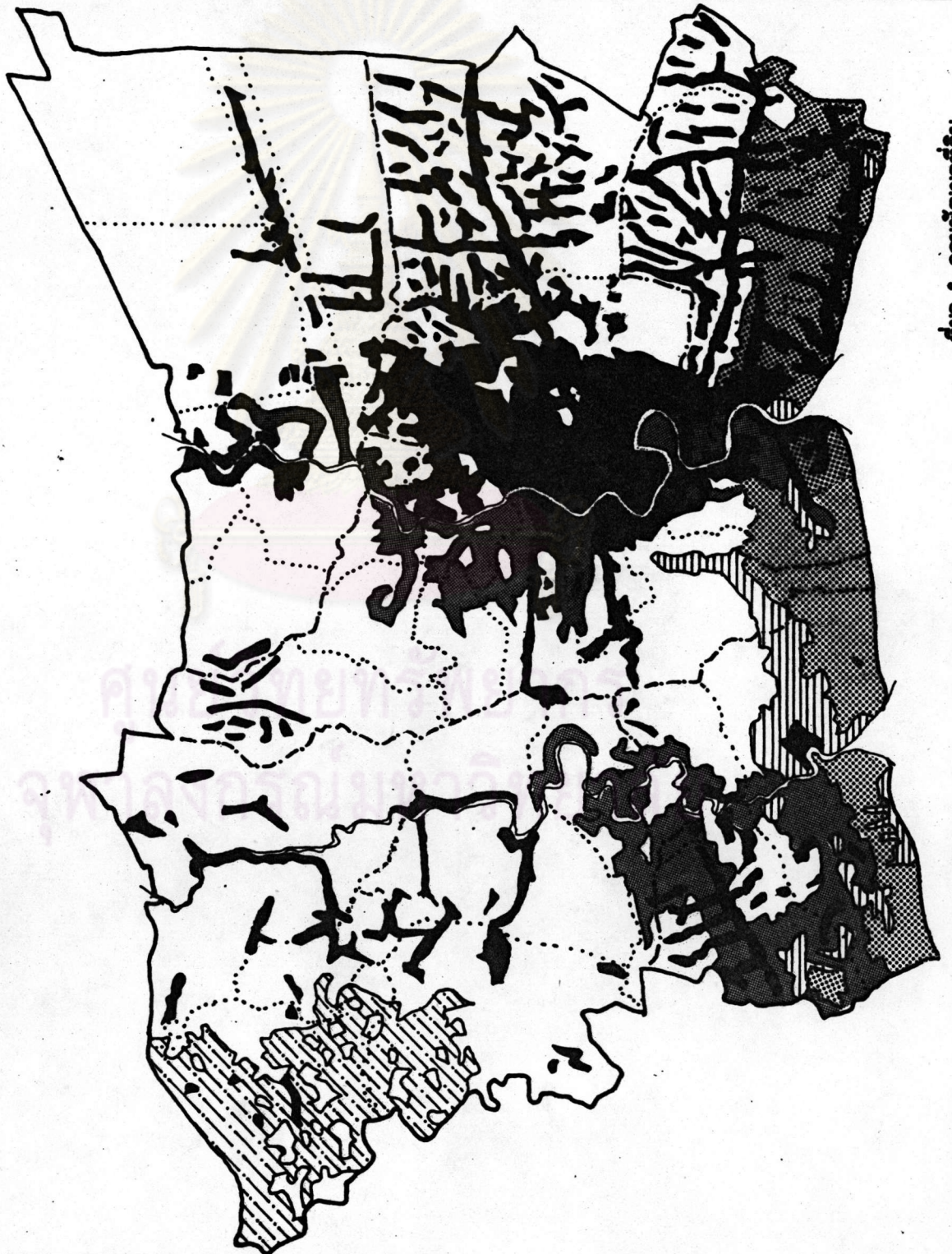
การศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง
การวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดสมุทรปราการ

แหล่ง การใช้ที่ดิน ปี 2523

แผนที่

3.6

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

ตารางที่ 3.13 การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ในภาคกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ปี 2523 - 2527

จังหวัด	การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร				อัตราการเปลี่ยนแปลง ต่อปี
	2523	2527	การเปลี่ยนแปลง	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง	
กรุงเทพมหานคร	451,321	378,703	-72,618	-49.34	-4.29
นนทบุรี	192,325	200,621	+8,296	+5.64	1.06
ปทุมธานี	767,519	754,177	-13,342	-9.07	-0.44
สมุทรปราการ *	282,320	279,772	-2,548	-1.73	-0.23
นครปฐม	920,710	914,000	-6,710	-4.56	-0.18
สมุทรสาคร	261,961	201,699	-60,262	-40.94	-6.33
ปริมณฑล	2,424,835	2,350,269	-74,566	-50.66	-0.78
กทม. และปริมณฑล	2,876,835	2,728,972	-147,863	-100	-1.30

ที่มา : จากตารางที่ 3.12

3.3.2 องค์ประกอบการใช้ที่ดิน

ในปี 2527 ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ยังคงมีการใช้ที่ดินทางเกษตรกรรมสูง (57.70 % ของพื้นที่ภาค) มีพื้นที่ที่พัฒนาแล้วเพียง 17.16 % ของพื้นที่ภาคเท่านั้น นอกนั้น เป็นพื้นที่ที่ยังไม่ได้พัฒนา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพื้นที่ที่สามารถจะรองรับการพัฒนาของภาคอีกมาก (ตารางที่ 3.14)

จังหวัดที่มีพื้นที่ที่พัฒนาแล้วสูงสุดในปริมณฑล คือ จังหวัดนนทบุรี (21.76 % ของพื้นที่จังหวัด) และจังหวัดที่มีพื้นที่ที่พัฒนาแล้วต่ำสุด คือ จังหวัดปทุมธานี (3.80 % ของพื้นที่จังหวัด)

ส่วนพื้นที่ที่ยังไม่ได้พัฒนา อันแสดงถึงศักยภาพและความสามารถในการรองรับการพัฒนาทางด้านพื้นที่นั้น จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ที่ยังไม่ได้พัฒนามากที่สุด (51.29 % ของพื้นที่จังหวัด) โดยมีกรุงเทพมหานครมีพื้นที่ที่ยังไม่ได้พัฒนาน้อยที่สุด (6.82 % ของพื้นที่จังหวัด)

อนึ่ง การที่มีพื้นที่ที่ยังไม่ได้พัฒนามาก มิใช่ว่าจะมีศักยภาพในการพัฒนาสูง ต้องประกอบด้วยลักษณะทางด้านประชากร และลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนการคมนาคมขนส่งด้วย

สำหรับจังหวัดสมุทรปราการ มีสัดส่วนของพื้นที่ที่พัฒนาแล้วเพียง 8.99 % ของพื้นที่จังหวัด และมีพื้นที่ที่ยังไม่พัฒนาและสามารถรองรับการพัฒนาได้ ประมาณเกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่จังหวัด (40.00 %)

ลักษณะประเภทการใช้ที่ดินของพื้นที่ที่พัฒนาแล้วในปริมณฑล เมื่อพิจารณาจังหวัดปริมณฑล พบว่า (ตารางที่ 3.15)

1) ประเภทการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย จังหวัดที่มีการใช้ที่ดินประเภทนี้มากที่สุด คือ จังหวัดนนทบุรี (34.92 % ของปริมณฑล) จังหวัดที่มีการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยน้อยที่สุด คือ จังหวัดปทุมธานี (8.25 % ของปริมณฑล)

2) ประเภทการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรม จังหวัดที่มีการใช้ที่ดินประเภทนี้มากที่สุด คือ จังหวัดสมุทรปราการ (54.29 % ของปริมาณผล) จังหวัดที่มีการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมน้อยที่สุดคือ จังหวัดสมุทรสาคร (5.71 % ของปริมาณผล)

3) ประเภทการใช้ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม จังหวัดที่มีการใช้ที่ดินประเภทนี้มากที่สุด คือ จังหวัดสมุทรปราการ (27.27 % ของปริมาณผล) จังหวัดที่เหลือนี้ มีการใช้ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรมในสัดส่วนที่เท่ากัน (18.18 % ของปริมาณผล)

4) ประเภทการใช้ที่ดินเพื่อสถานที่ราชการและสถาบัน จังหวัดที่มีการใช้ที่ดินประเภทนี้มากที่สุด คือ จังหวัดนนทบุรี (40.00 % ของปริมาณผล) จังหวัดที่มีการใช้ที่ดินประเภทนี้น้อยที่สุด คือ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร (15.00 % ของปริมาณผล)

ลักษณะของการใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้น สามารถแบ่งฐานะและบทบาทของจังหวัดที่มีต่อปริมาณผลและที่มีต่อภาคได้ ดังนี้

จังหวัดที่มีศักยภาพของการอยู่อาศัย คือ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดที่มีศักยภาพของการพาณิชยกรรม คือ จังหวัดสมุทรปราการ และทุกจังหวัดที่เหลือ

จังหวัดที่มีศักยภาพของการอุตสาหกรรม คือ จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดที่มีศักยภาพของสถานที่ราชการและสถาบัน คือ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ

ซึ่งหากนำไปพิจารณาเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมตามสาขาการผลิตของแต่ละจังหวัด จะเห็นถึงความสอดคล้องของทั้ง 2 ลักษณะได้อย่างเด่นชัด

ตารางที่ 3.14 องค์ประกอบการใช้ที่ดิน ในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2527

หน่วย : ตร.กม.

	กทม. และปริมณฑล		กทม.		นนทบุรี		ปทุมธานี		สมุทรปราการ *		นครปฐม		สมุทรสาคร	
	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน
1) <u>พื้นที่พัฒนาแล้ว</u> ^{1/}	1,302	17.13	855	54.49	141	21.76	58	3.80	80	8.99	93	4.32	75	9.18
- ที่อยู่อาศัย	315*	-	-	-	110	16.98	26	1.70	51	5.73	64	2.97	64	7.83
- พาณิชยกรรม	10*	-	-	-	2	0.31	2	0.13	2	0.22	2	0.09	2	0.245
- อุตสาหกรรม	35*	-	-	-	3	0.46	7	0.46	19	2.13	4	0.19	2	0.245
- สถานที่ราชการ ฯ	20*	-	-	-	8	1.23	3	0.20	3	0.34	3	0.14	3	0.37
- อื่น ๆ	67*	-	-	-	18	2.78	20	1.31	5	0.56	20	0.93	4	0.49
2) <u>พื้นที่เกษตรกรรม</u> ^{2/}	4,386	57.70	607	38.69	334	51.54	1,206	79.08	454	51.01	1,462	67.94	323	39.53
3) <u>พื้นที่ยังไม่พัฒนา</u>	1,913	25.17	107	6.82	173	26.70	261	17.12	356	40.00	597	27.74	419	51.29
รวม	7,601	100	1,569	100	648	100	1,525	100	890	100	2,152	100	817	100

ที่มา : 1/ การศึกษาของกองประสานการพัฒนาเมือง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยการปรับค่า จากหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล

2/ เป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่รวมถึงพื้นที่พักอาศัยของภาคเกษตรกรรมด้วย

* ไม่รวม พื้นที่ของประเภทการใช้ดินย่อยใน กทม.

ตารางที่ 3.15 ลักษณะการใช้ที่ดินของพื้นที่พัฒนาแล้ว ในจังหวัดปริมณฑล ปี 2527

	ปริมณฑล			นนทบุรี		ปทุมธานี		สมุทรปราการ		นครปฐม		สมุทรสาคร	
	จำนวน	-	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน
พื้นที่พัฒนาแล้ว	447	100	100	141	31.54	58	12.98	80	17.90	93	20.81	75	16.70
1. ที่อยู่อาศัย	315	(70.47)	100	110	34.92	26	8.25	51	16.19	64	20.32	64	20.32
2. พาณิชยกรรม	10	(2.24)	100	2	20.00	2	20.00	2	20.00	2	20.00	2	20.00
3. อุตสาหกรรม	35	(7.83)	100	3	8.57	7	20.00	19	54.29	4	11.43	2	5.71
4. สถานที่ราชการ	20	(4.47)	100	8	40.00	3	15.00	3	15.00	3	15.00	3	15.00
5. อื่น ๆ	67	(14.99)	100	18	26.87	20	29.85	5	7.46	20	29.85	4	5.97

ที่มา : ตารางที่ 3.14

3.4 การคมนาคมขนส่ง

กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของเส้นทางคมนาคมขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ และยังเป็นประตูสำคัญที่เปิดสู่การค้าระหว่างประเทศอีกด้วย (แผนที่

3.8) การคมนาคมขนส่งที่สำคัญ มีดังนี้

3.4.1 การคมนาคมทางบก

ก. การคมนาคมทางรถยนต์ เป็นรูปแบบการคมนาคมขนส่งที่มีบทบาทสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการขยายตัวของชุมชนมากที่สุดในปัจจุบัน การคมนาคมทางรถยนต์ระหว่างกรุงเทพมหานครกับปริมณฑล และภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ มี 3 ทิศทางที่สำคัญ ดังนี้

- เส้นทางกรุงเทพมหานครกับภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาศัยเส้นทางพหลโยธิน (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1) เป็นถนนสายหลัก ผ่านจังหวัดปริมณฑล คือ จังหวัดปทุมธานี อันเป็นจังหวัดแรกของเส้นทางนี้

- เส้นทางกรุงเทพมหานครกับภาคตะวันออก อาศัยเส้นทางถนนสุขุมวิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3) และถนนบางนา-ตราด (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34) ผ่านจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดแรกของเส้นทาง และเป็นจังหวัดปริมณฑล

- เส้นทางกรุงเทพมหานครกับภาคใต้ และภาคตะวันตก อาศัยเส้นทางถนนเพชรเกษม (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4) และถนนธนบุรี-ปากท่อ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35) ผ่านจังหวัดปริมณฑลคือ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม

นอกจากนี้ ยังมีถนนสำคัญ ๆ สายรอง ๆ เชื่อมติดต่อกันระหว่างกรุงเทพมหานครกับจังหวัดในเขตปริมณฑล และจังหวัดในปริมณฑลด้วยกัน คือ

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 302, 306 และ 307 เชื่อมกรุงเทพมหานครกับจังหวัดนนทบุรี และปทุมธานี

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 304 เริ่มต้นจากอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนครปฐม ผ่านกรุงเทพมหานครไปติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 305 จากสุขาภิบาลประชาธิปไตย
จังหวัดปทุมธานี เลียบคลองรังสิตไปติดต่อกับจังหวัดนครนายก
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 321 แยกจากถนนเพชรเกษมที่จังหวัด
นครปฐม ผ่านอำเภอเมือง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมไปติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 340 เริ่มต้นจากเทศบาลเมือง
บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรีไปติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี

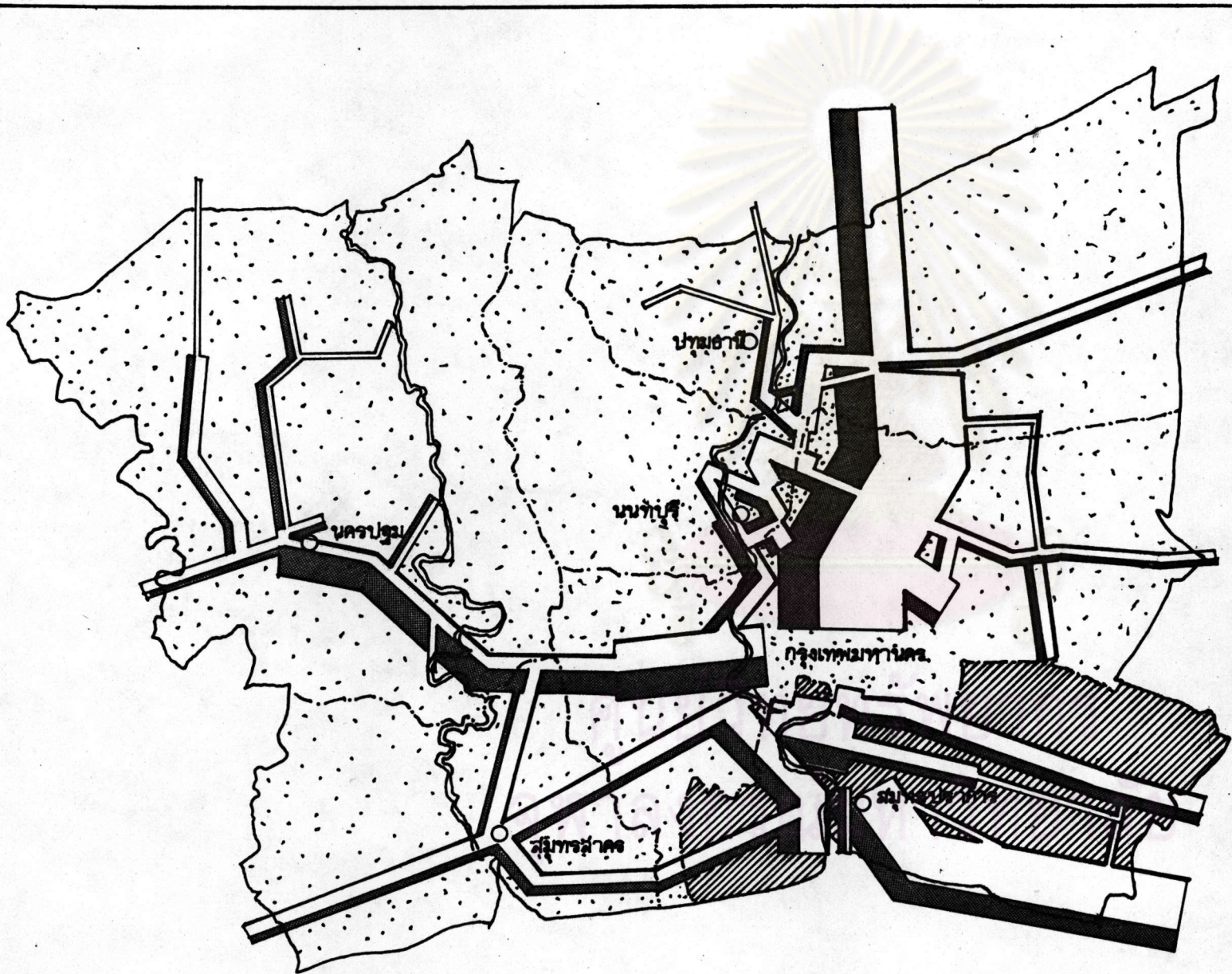
เนื่องจากความสำคัญของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทำให้มีการ
คมนาคมติดต่อระหว่างกรุงเทพมหานครกับพื้นที่รอบนอกเป็นจำนวนมาก ถนนที่มีปริมาณการจราจร
สูงนั้น มักจะเป็นถนนสายหลักที่แยกกระจายจากกรุงเทพมหานครไปยังปริมณฑลโดยตรง ส่วนถนน
ที่แยกย่อยจากถนนสายหลักหรือถนนที่เชื่อมต่อบริเวณระหว่างปริมณฑล จะมีปริมาณการจราจรลดน้อยลงไป
ตามระยะห่างจากบริเวณศูนย์กลางของเมือง สำหรับภายในกรุงเทพมหานครเองนั้น ถนนในเขต
ชั้นในที่เป็นย่านธุรกิจ การค้า และเขตที่อยู่อาศัยหนาแน่น จะมีปริมาณการจราจรสูง แล้วค่อย ๆ
ลดน้อยลงในเขตชั้นนอก และพื้นที่ชนบทรอบนอกของเขตชั้นนอก (แผนที่ 3.7)

ข. ระบบขนส่งสาธารณะ

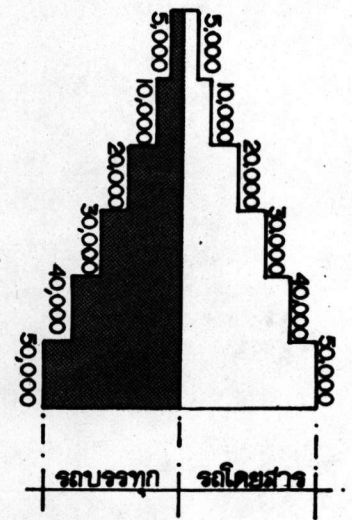
กรุงเทพมหานครมี ขสมก. เป็นองค์กรที่ให้บริการขนส่งสาธารณะที่
สำคัญ มีรถประจำทางบริการขนส่งผู้โดยสารจากจังหวัดปริมณฑล-กรุงเทพมหานคร หรือจาก
จังหวัดปริมณฑล-จังหวัดปริมณฑล โดยดำเนินการในรูปแบบการดำเนินการเองส่วนหนึ่ง อีกส่วน
ดำเนินการร่วมกับเอกชน ตลอดจนการให้สัมปทานเอกชน

ลักษณะการให้บริการ มีทั้งในรูปแบบของรถประจำทางปรับอากาศ และรถ
ประจำทางธรรมดา ในประเภทหลังนี้ยังมีการแบ่งประเภทการบริการออกเป็น รถประจำทาง
ด่วนพิเศษ รถประจำทาง-ทางด่วน ซึ่งต้องเสียค่าบริการเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อย

สถานการณ์การให้บริการยังจัดอยู่ในระดับที่มีปัญหา ทั้งสภาพของรถ
ประจำทางเอง และปริมาณรถยังไม่เพียงพอกับปริมาณความต้องการของประชาชน

ข้อมูลลักษณะ

การศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง
การวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดนครปฐม

แผนที่ ปริมาณจราจร ปี 2524

แผนที่ 3.7

ที่มา : กรมทางหลวง

ก. ระบบทางด่วน

โครงการระบบทางด่วน ประกอบด้วย การก่อสร้างทางด่วนชั้นที่หนึ่ง และการก่อสร้างทางด่วนชั้นที่สอง ช่วงวงแหวน (สร้างช่วงปี พ.ศ. 2530-2534)

- การก่อสร้างทางด่วนชั้นที่หนึ่ง มี 3 เส้นทาง มีระยะทางรวมทั้งสิ้นประมาณ 27.10 กิโลเมตร จุดศูนย์กลางอยู่บริเวณถนนอาจณรงค์ ท่าเรือคลองเตย เส้นทางทั้ง 3 สาย คือ (แผนที่ 3.8) ทางด่วนสายคินแดง-ท่าเรือ ทางด่วนสายบางนา-ท่าเรือ และทางด่วนสายดาวคะนอง-ท่าเรือ

- การก่อสร้างทางด่วนชั้นที่สอง ช่วงวงแหวนนั้น ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำแบบรายละเอียดอยู่

ง. ระบบการขนส่งมวลชนด้วยรถไฟฟ้า

ระบบการขนส่งมวลชนด้วยรถไฟฟ้า เป็นระบบการขนส่งมวลชนที่มหานครทั่ว ๆ ไป มีให้บริการแก่ประชากร เพื่อเป็นการบรรเทาความแออัดคับคั่งของการจราจรในชั้นใน และเปิดโอกาสให้ผู้เดินทางที่ไม่ประสงค์การใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลได้ใช้บริการแทน แต่ในขณะนี้กรุงเทพมหานครยังไม่มีบริการแบบนี้ ประชาชนทั่วไปจึงยังนิยมกับการเดินทางโดยรถยนต์ ทำให้ปริมาณการเพิ่มของรถยนต์ของในอัตราเพิ่มเฉลี่ยปีละ 12.20 % หรือราวปีละ 34,796 คัน (ตารางที่ 3.16)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2522 การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ได้เสนอโครงการระบบการจัดการบริการขนส่งมวลชนด้วยรถไฟฟ้า เป็นระบบรถไฟฟ้าขนาดหนัก (Heavy-rail system) ในเส้นทาง 3 สายด้วยกัน คือ สายพระราม 4 (พระโขนง-หัวลำโพง-บางซื่อ) สายสาทร (สาทร-ลาดพร้าว) และสายสะพานพุทธ (ถนนตากสิน-เพชรบุรีตัดใหม่) รวมความยาวทั้งสิ้น 54 กิโลเมตร ส่วนในระยะแรกนั้น จะต้องทอนโครงการเหลือเพียง สายพระราม 4 และบริเวณตอนเหนือของสายสาทร ความยาวรวม 34 กิโลเมตร เท่านั้น (แผนที่ 3.8)

จ. การขนส่งทางรถไฟ

กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางรถไฟที่สำคัญที่สุด โดยมี

ตารางที่ 3.16 จำนวนรถยนต์นั่งตามทะเบียน ปี 2521 - 2527

	จำนวนรถยนต์นั่ง ปี 2521				จำนวนรถยนต์นั่ง ปี 2527				อัตรากារ เพิ่มเติม
	รวม		รถส่วนบุคคล	รถรับจ้าง	รวม		รถส่วนบุคคล	รถรับจ้าง	
	จำนวน	สัดส่วน			จำนวน	สัดส่วน			
กรุงเทพมหานคร	263,359	92.34	248,847	14,512	530,914	93.29	516,413	14,501	12.39
นนทบุรี	8,084	2.83	7,858	226	14,895	2.62	13,975	920	10.72
ปทุมธานี	1,500	0.53	1,500	-	2,975	0.52	2,975	-	12.09
สมุทรปราการ *	5,566	1.95	5,488	78	10,765	1.89	10,733	32	11.62
นครปฐม	4,564	1.60	4,470	94	7,221	1.27	7,099	122	7.95
สมุทรสาคร	2,138	0.75	2,138	-	2,346	0.41	2,346	-	1.56
ปริมณฑล	21,850	7.66	21,454	398	38,202	6.71	37,128	1,074	9.76
กทม. และปริมณฑล	285,211	100	270,301	14,910	569,110	100	553,541	15,575	12.20

ที่มา : กองทะเบียน กรมตำรวจ

ศูนย์กลางรถไฟอยู่ที่สถานีรถไฟหัวลำโพง มีเส้นทางสายต่าง ๆ ที่สามารถเดินทางติดต่อกับจังหวัด ปริณพทลและภาคต่าง ๆ ของประเทศ ดังนี้

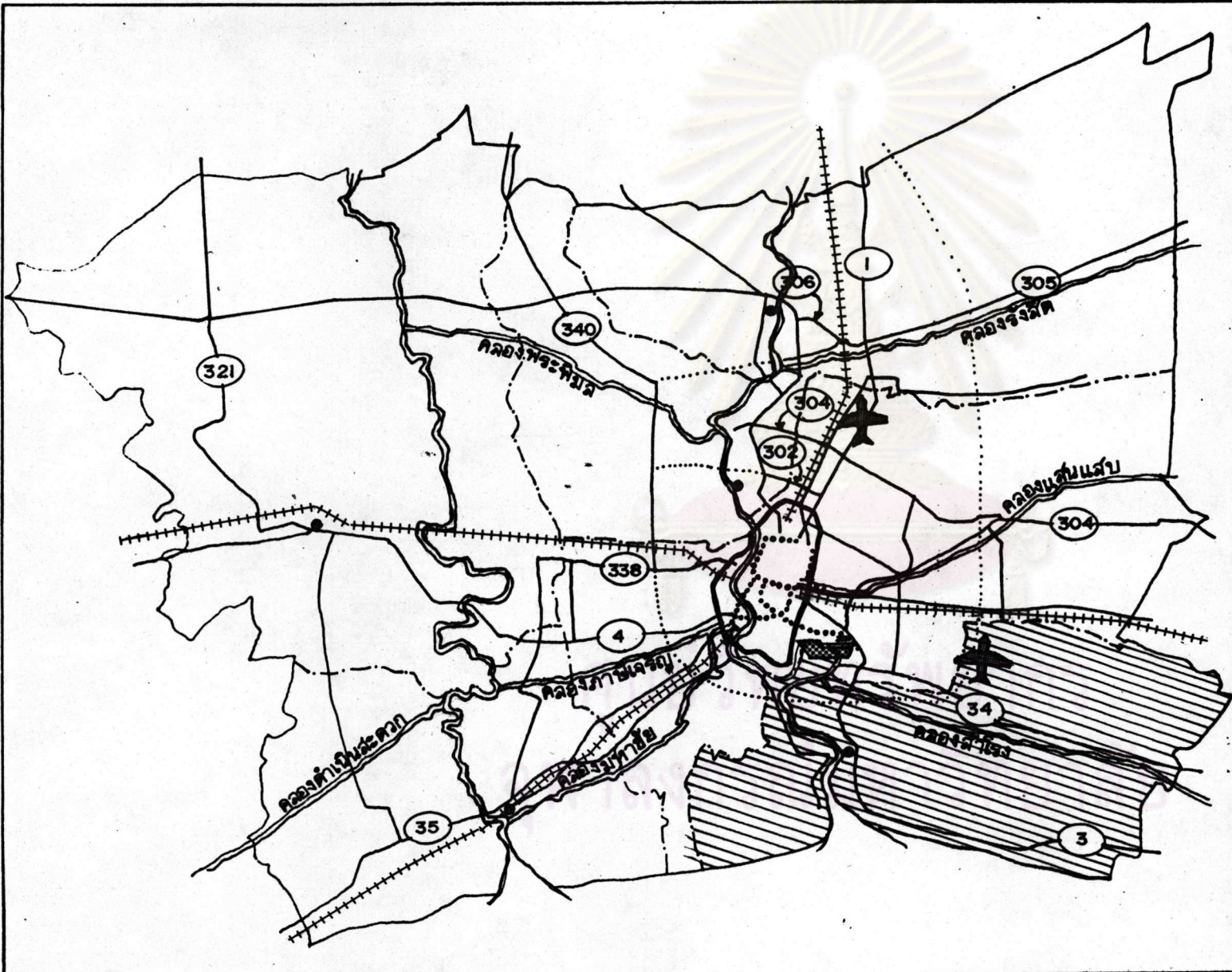
- สายเหนือ จากกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดเชียงใหม่ ผ่านจังหวัด ปริณพทล คือ จังหวัดปทุมธานี
- สายตะวันออกเฉียงเหนือ แยกจากเส้นทางรถไฟสายเหนือ ที่ ชุมทางบ้านภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปติดต่อกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- สายใต้ จากกรุงเทพมหานครถึงอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัด นราธิวาส ผ่านจังหวัดนครปฐม
- สายตะวันออก จากกรุงเทพมหานครถึงอำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัด ปราจีนบุรี
- สายแม่กลอง จากกรุงเทพมหานครที่สถานีรถไฟวงเวียนใหญ่ ผ่าน จังหวัดสมุทรสาครไปสิ้นสุดที่จังหวัดสมุทรสงคราม

นอกจากนี้ ยังมีสายสั้น ๆ ที่วิ่งระหว่างเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร กับเขตชั้นกลางหรือชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร คือ เส้นทางสายคอนเมือง-หัวลำโพง และ คอนเมือง-หัวตะเข้

ระบบการขนส่งทางรถไฟ ซึ่งดำเนินการโดยการรถไฟแห่งประเทศไทย นั้น ประสบกับปัญหามากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการแข่งขันซึ่งเสียเปรียบในการขนส่งกับ ระบบการคมนาคมขนส่งทางรถยนต์

3.4.2 การคมนาคมทางน้ำ

ก. ทางทะเล เป็นการคมนาคมขนส่งที่สำคัญมากในการขนส่งสินค้าระหว่าง ประเทศ โดยอาศัยท่าเรือกรุงเทพฯ (คลองเตย) เป็นบริเวณจุดถ่ายสินค้าที่สำคัญของประเทศ ซึ่งใช้ปากอ่าวไทยและลำน้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นทางคมนาคม ใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้าทุก ประเภทที่ต้องใช้พื้นที่มาก เช่น ผลผลิตการเกษตร เครื่องจักรกล ตลอดจนสัตว์น้ำนาชนิด

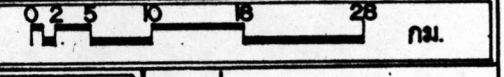

สัญลักษณ์

- ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนวงแหวน.....แนววงแหวนรอบนอก
- ระบบขนส่งมวลชน (รถรางไฟฟ้า)
- เส้นทางรถไฟ
- แม่น้ำ, ลำคลอง
- ท่าเรือกรุงเทพฯ (คลองเตย)
- สนามบินพาณิชย์

การศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง
การวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดลพบุรี

แสดง โครงการชายคมนาคม-ชนสง

 แผนที่ 3.8

ข. ทางลำน้ำ เป็นการคมนาคมขนส่งที่ใช้ติดต่อกันในระดับท้องถิ่น ซึ่งในอดีตเป็นรูปแบบการคมนาคมขนส่งหลัก แต่ในปัจจุบันได้คลายความสำคัญลงมาก โดยในระดับภาค กรุงเทพมหานครและปริมณฑล อาศัยเส้นทางน้ำหลัก 2 สาย คือ ลำน้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่จังหวัด ปทุมธานี ผ่านกรุงเทพมหานคร และสิ้นสุดที่จังหวัดสมุทรปราการ อีกเส้นทางหนึ่งคือ เส้นทาง แม่น้ำท่าจีน ตั้งแต่จังหวัดนครปฐม ถึงจังหวัดสมุทรสาคร

นอกจากนี้ ยังได้อาศัยคลองที่แตกแยกจากลำน้ำดังกล่าว เป็นเส้นทางคมนาคมในเขตชนบทของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เช่น คลองดำเนินสะดวก คลองภาษีเจริญ คลองพระยาบรรลือ คลองรังสิต คลองพระองค์เจ้าไชยยาฯ คลองสำโรง และคลองค่าน เป็นต้น

สำหรับจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นจังหวัดที่ติดกับกรุงเทพมหานครโดยตรง ได้ใช้เส้นทางคมนาคมขนส่งในลักษณะต่าง ๆ เพื่อการกระจายสินค้าที่ผลิตขึ้นได้ในจังหวัด ออกสู่ภูมิภาค ตลอดจนการใช้เป็นแหล่งขนส่งวัตถุดิบ และพลังงานไปใช้ในอุตสาหกรรมของจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความได้เปรียบของทางคมนาคมทางทะเล ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการเป็นหน้าด่านสำคัญ เป็นตัวนำของแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรมโกดังที่อยู่รอบ ๆ บริเวณท่าเรือกรุงเทพ ฯ (คลองเตย)

3.5 ลักษณะทางสาธารณูปโภค

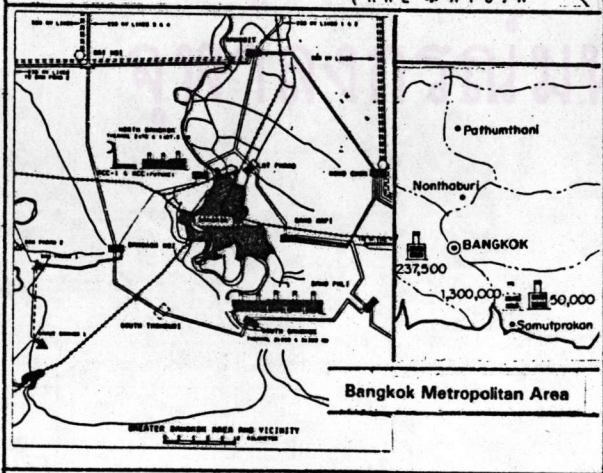
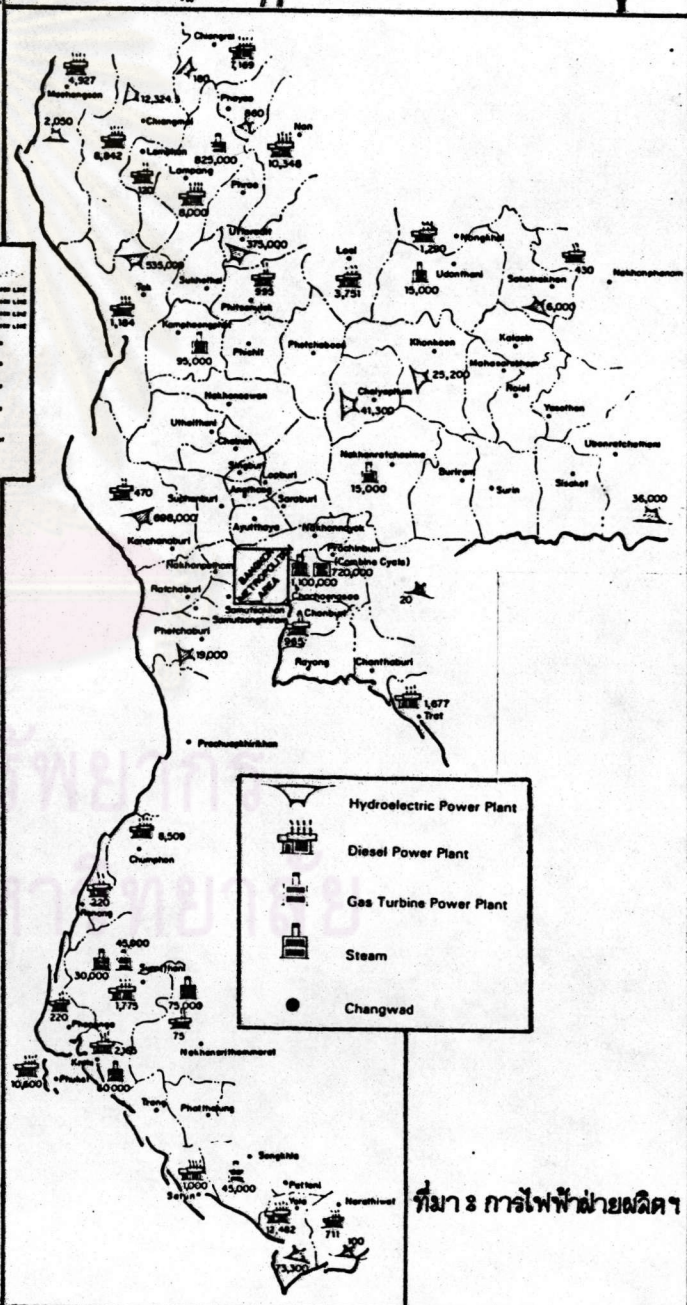
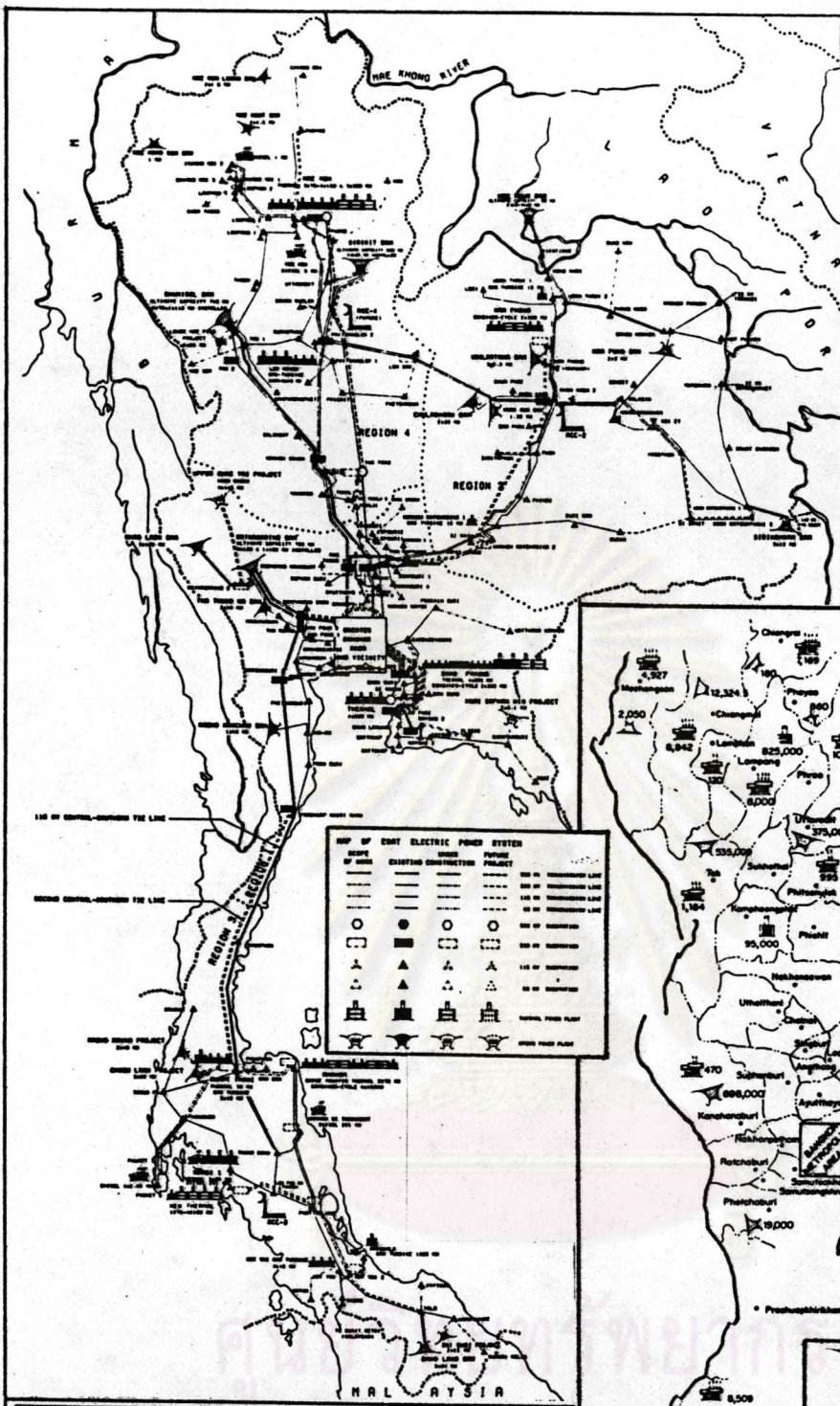
3.5.1 การไฟฟ้า

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้รับบริการไฟฟ้าอย่างเพียงพอจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ 2 หน่วยงาน ซึ่งรับกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ คือ การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยแบ่งพื้นที่รับผิดชอบดังนี้ (แผนที่ 3.9 และ แผนที่ 3.10)

- การไฟฟ้านครหลวง รับผิดชอบในพื้นที่ 4 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และบางส่วนของจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ สุขาภิบาล - ประชาธิปไตย และสุขาภิบาลคลองหลวง มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด 3,175 ตร.กม.

ระบบการผลิตไฟฟ้าในประเทศ

กำลังการผลิตไฟฟ้าในแต่ละพื้นที่
ของประเทศไทย

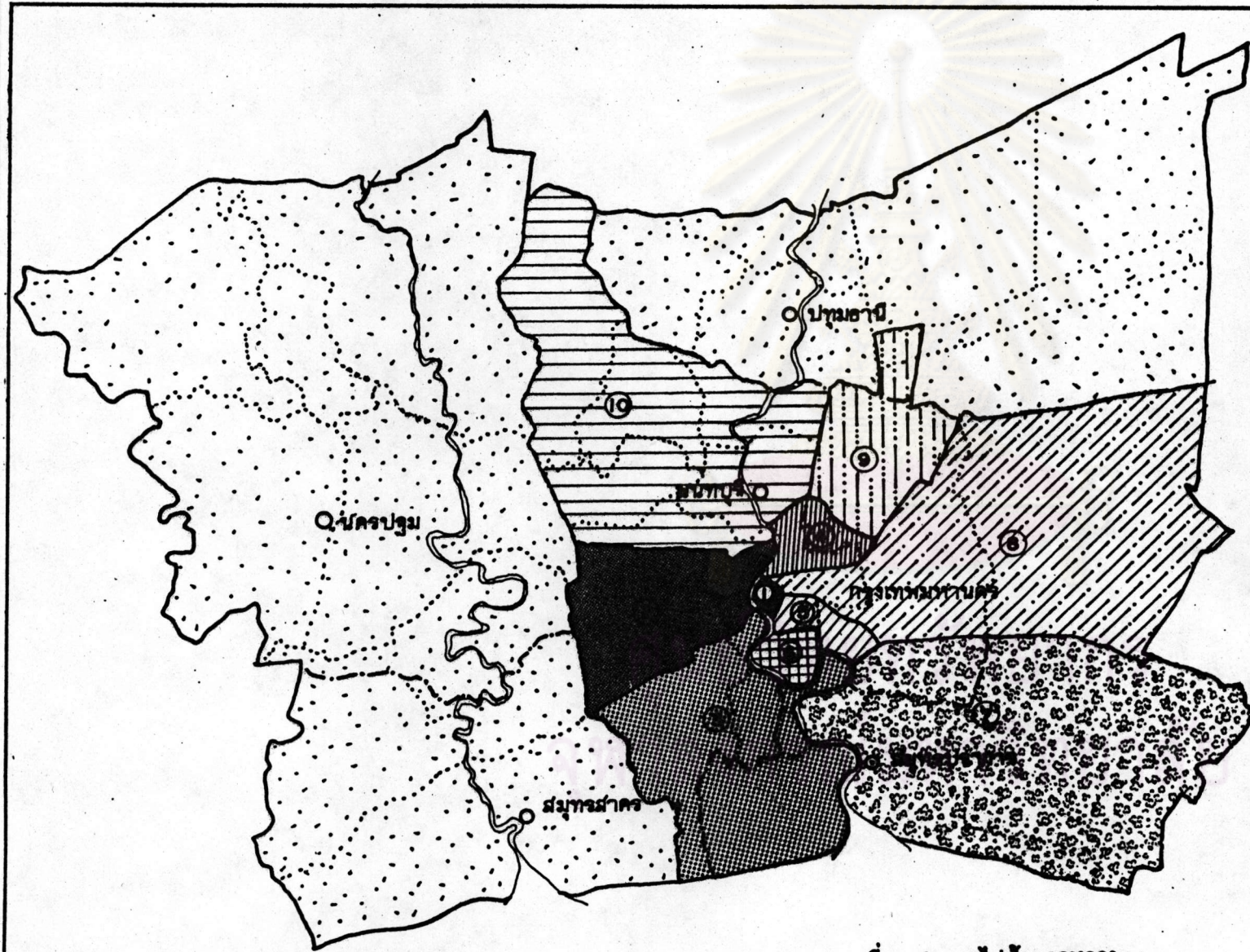

แสดง ระบบการผลิตและการให้บริการไฟฟ้า

การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดสมุทรปราการ

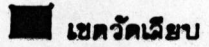

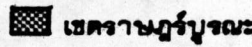

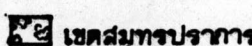

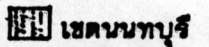

แผนที่

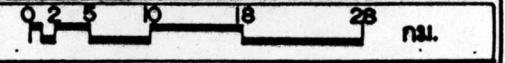
สัญลักษณ์

การบริการไฟฟ้า

- 1. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
 - 2. การไฟฟ้านครหลวง แบ่งเป็น 10 เขต
เขตวัดเขียบ	เขตธนบุรี
เขตราชบุรีบูรณะ	เขตสามเสน
เขตคลองเตย	เขตยานนาวา
เขตสมุทรปราการ	เขตบางกะปิ
เขตนนทบุรี	เขตบางใหญ่

การศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง
การวางแผนการใช้ที่ดิน
จังหวัดสมุทรปราการ

แสดง
การแบ่งความรับผิดชอบของการไฟฟ้า

แผ่นที่
3.10

ที่มา ๓ การไฟฟ้านครหลวง

- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค รับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดปทุมธานี ในส่วนที่เหลือ มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งสิ้น 4,464 ตร.กม.

3.5.2 ระบบการประปา

ระบบการประปาในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการอยู่ 3 หน่วยงาน คือ การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และกรมโยธาธิการ ให้บริการแก่ประชากร จำนวน 7.8 ล้านคน ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น 7,601.50 ตร.กม. แต่สามารถให้บริการแก่ประชากรเพียง 4.6 ล้านคน (58.97 % ของประชากรภาค) และครอบคลุมพื้นที่ให้บริการเพียง 456.30 ตร.กม. (6.00 % ของพื้นที่ภาค) (ตารางที่ 3.17)

การบริการน้ำประปาในแก่ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในความรับผิดชอบของการประปานครหลวง ด้วยระบบการจ่ายน้ำกลาง จากคลองประปา ร่วมกับ ระบบการจ่ายน้ำอิสระ อีก 7 แห่ง ตามพื้นที่รอบนอก สามารถให้บริการประชากรในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้ 4.44 ล้านคน (67.99 % ของประชากรในพื้นที่ที่รับผิดชอบ) ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการ 430 ตร.กม. โดยมีกำลังผลิตประปาเฉลี่ยต่อวันประมาณ 2,130,000 ลบ.ม. (แผนที่ 3.11)

สำหรับพื้นที่อีก 3 จังหวัด คือจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค และกรมโยธาธิการ มีพื้นที่รับผิดชอบรวมกัน 4,494.70 ตร.กม. สามารถให้บริการประปาแก่ประชากรในพื้นที่ที่รับผิดชอบเพียง 1.68 แสนคนเท่านั้น (12.82 % ของประชากรในพื้นที่ที่รับผิดชอบ) ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการ 26.3 ตร.กม. โดยมีกำลังผลิตเฉลี่ยต่อวันประมาณ 60,180 ลบ.ม. ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) จังหวัดนครปฐม กรมโยธาธิการเป็นผู้รับผิดชอบ 3 แห่ง คือ

- การประปานครปฐม ผลิตจากแหล่งน้ำผิวดินได้วันละ 32,000 ลบ.ม. บริการประชากร 44,600 คน

- การประปาสุขาภิบาลสามพราน ผลิตจากแหล่งน้ำบาดาลได้วันละ 8,600 ลบ.ม. บริการประชากร 10,500 คน

- การประปาสุขาภิบาลกำแพงแสน ผลิตจากแหล่งน้ำบาดาลได้วันละ 480 ลบ.ม. บริการประชากร 2,000 คน
- 2) จังหวัดปทุมธานี การประปาภูมิภาคเป็นผู้รับผิดชอบ 2 แห่ง คือ
 - การประปาเทศบาลเมืองปทุมธานี ผลิตจากแหล่งน้ำบาดาลได้วันละ 2,700 ลบ.ม. บริการประชากร 13,000 คน
 - การประปาสุขาภิบาลประชาธิปไตย ผลิตจากแหล่งน้ำบาดาลได้วันละ 1,600 ลบ.ม. บริการประชากร 28,000 คน
- กรมโยธาธิการ เป็นผู้รับผิดชอบ 1 แห่ง คือ
 - การประปาสุขาภิบาลลำลูกกา ผลิตจากแหล่งน้ำบาดาลได้วันละ 700 ลบ.ม. บริการประชากร 1,300 คน
- 3) จังหวัดสมุทรสาคร กรมโยธาธิการรับผิดชอบกิจการประปา 3 แห่ง คือ
 - การประปาเทศบาลเมืองสมุทรสาคร (ฝั่งซ้าย) ผลิตจากแหล่งน้ำบาดาลได้วันละ 6,000 ลบ.ม. บริการประชากรได้ 27,600 คน
 - การประปาสุขาภิบาลบ้านแพ้ว ผลิตจากแหล่งน้ำบาดาลได้วันละ 900 ลบ.ม. บริการประชากรได้ 1,400 คน
 - การประปาสุขาภิบาลกระทุ่มแบน ผลิตจากแหล่งน้ำบาดาลได้วันละ 4,600 ลบ.ม. บริการประชากรได้ 11,500 คน
- การประปาส่วนภูมิภาค รับผิดชอบ 1 แห่ง คือ
 - การประปาเทศบาลเมืองสมุทรสาคร (ฝั่งขวา) ผลิตจากแหล่งน้ำบาดาลได้วันละ 2,600 ลบ.ม. บริการประชากรได้ 28,000 คน

จากความจริงไม่เพียงพอของการให้บริการประปาแก่ประชากรที่รับผิดชอบ ทั้งจากหน่วยงานของการประปานครหลวง กรมโยธาธิการ และการประปาภูมิภาค จึงได้มีการวางโครงการขยายการให้บริการประปา โครงการประปานครหลวง ทั้งนี้ เพื่อรองรับการใช้

ตารางที่ 3.17 ระบบการผลิตน้ำประปาโดยภาครัฐบาล ในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2528

จังหวัด	ระบบ		พื้นที่			ประชากร			น้ำที่ผลิตได้ (1,000 ม ³ /วัน)
	หน่วยงาน	แหล่งน้ำ	พื้นที่จังหวัด	บริการได้	สัดส่วน	ปชก.จังหวัด	ปชก.ได้รับ	สัดส่วน	
1) กทม. นนทบุรีและสมุทรปราการ *	- การประปานครหลวงร่วมกับ - ระบบอิสระ 7 แห่ง	- น้ำผิวดิน - น้ำบาดาล	3,106.8	430.0	13.84	6,530,144	4,444,000	67.99	2,130.00
2) ปทุมธานี	- การประปาภูมิภาค 2 แห่ง - กรมโยธาธิการ 1 แห่ง	- น้ำบาดาล - น้ำบาดาล	1,524.8	9.1	0.60	384,713	42,300	10.99	5.00
3) นครปฐม	- กรมโยธาธิการ 3 แห่ง	- น้ำผิวดิน - น้ำบาดาล	2,152.5	9.3	0.43	609,316	57,100	9.37	41.08
4) สมุทรสาคร	- การประปาภูมิภาค 1 แห่ง - กรมโยธาธิการ 3 แห่ง	- น้ำบาดาล	817.4	7.9	0.97	315,273	68,500	21.72	14.10
กทม. และปริมณฑล	-	-	7,601.5	456.3	6.00	7,839,816	4,607,900	58.78	2,190.18

ที่มา : การประปานครหลวง, การประปาภูมิภาค และกรมโยธาธิการ

บุคลากรของโรงงานตามเขตอุตสาหกรรมที่เป็นตัวก่อปัญหาของแผ่นดินทรุดในภูมิภาค และขยาย
ขอบข่ายการบริการตามการขยายตัวของชุมชน

การประปานครหลวงได้ประมาณการใช้น้ำประปาเพื่ออุปโภคและบริโภคของ
ประชากรในพื้นที่รับผิดชอบ มีอัตราเฉลี่ยประมาณ 280 ลิตรต่อคนต่อวัน จากปริมาณน้ำดิบเพื่อ
ทำการแปลงเป็นน้ำประปา จำนวน 490 ลิตรต่อคนต่อวัน ซึ่งมีอัตราสูญเสียเนื่องจากการรั่วไหล
ตามรอยแตกของท่อและการไม่สามารถจัดเก็บค่าน้ำประปาอย่างรัดกุมประมาณ 210 ลิตรต่อคน
ต่อวัน (42.86 % ของปริมาณน้ำ) ดังนั้น การประปานครหลวงจึงได้กำหนดแผนงาน เพื่อ
ปรับปรุงระบบท่อประปาและการจัดเก็บให้รัดกุม ควบคู่ไปกับการเสนอโครงการต่าง ๆ เพื่อ
รองรับการขยายตัวของประชากร รวม 2 โครงการใหญ่ ๆ ดังนี้

- ก) โครงการขยายการให้บริการของการประปานครหลวง
- ข) โครงการขยายการบริการน้ำประปาเพื่อทดแทนการใช้น้ำบาดาล

หากดำเนินการแล้วเสร็จ คาดว่า การประปานครหลวงจะสามารถจัดบริการ
น้ำประปาให้ครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งสิ้น 670 ตร.กม. และสามารถบริการประชากรได้ 6.6 ล้านคน
(81 % ของประชากรในพื้นที่รับผิดชอบ)

ส่วนทางด้านแผนงานหรือโครงการของการประปาภูมิภาคและกรมโยธาธิการ
นั้น ยังไม่เด่นชัดนัก เพราะยังติดขัดอยู่ที่ปัญหาข้อขัดแย้งทางด้านกฎหมายในด้านการจัดบริการน้ำ
ประปาให้ประชากรระหว่างทั้ง 2 หน่วยงาน

3.5.3 การโทรศัพท์

การบริการด้านโทรศัพท์ได้ดำเนินการโดยองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
(ทศท.) เพียงองค์กรเดียวทั่วทั้งประเทศ (ไม่เหมือนระบบไฟฟ้าและระบบการประปา ซึ่งมี
หน่วยงานรับผิดชอบมากกว่า 1 แห่ง) ที่ให้บริการนี้ ซึ่งนับเป็นกิจการสาธารณูปโภคที่สำคัญยิ่ง
ในการติดต่อคมนาคม-สื่อสารถึงกันและกัน ในช่วงเวลาสั้นและประหยัดที่สุด มีบทบาทอย่างมาก
ต่อภาคธุรกิจและการบริการ

ตารางที่ 3.18 การให้บริการทางด้านโทรศัพท์ ในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2521 - 2528

	จำนวนเลขหมาย ปี 2521						จำนวนเลขหมาย ปี 2528					
	จำนวน ชุมสาย	เลขหมาย ที่มี	เลขหมายให้เข้า		เลขหมายคงค้าง		จำนวน ชุมสาย	เลขหมาย ที่มี	เลขหมายให้เข้า		เลขหมายคงค้าง	
			จำนวน	สัดส่วน ปชก. 100คน	จำนวน	สัดส่วน			จำนวน	สัดส่วน ปชก. 100คน	จำนวน	สัดส่วน
กรุงเทพมหานคร	26	252,784	205,307	4.22	47,477	87.78	50	530,870	399,342	7.45	131,528	84.47
นนทบุรี	1	5,300	5,268	1.46	32	0.06	4	25,600	14,854	2.94	10,746	6.90
ปทุมธานี	2	1,600	571	0.18	1,029	1.90	3	3,800	1,962	0.51	1,838	1.18
สมุทรปราการ *	3	13,000	7,677	1.57	5,323	9.85	6	25,910	17,359	2.62	8,551	5.49
นครปฐม	2	2,800	2,758	0.51	42	0.08	4	9,400	8,447	1.39	953	0.61
สมุทรสาคร	1	1,000	819	0.32	181	0.33	3	5,648	3,556	1.13	2,092	1.35
ปริมณฑล	9	23,700	17,093	0.87	6,607	12.22	20	70,358	46,178	1.86	24,180	15.53
กทม. และปริมณฑล	35	276,484	222,400	3.26	54,084	100	70	601,228	445,520	5.68	155,708	100

ที่มา : องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

ในปี 2521 ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีจำนวนเลขหมายทั้งสิ้น 2.7 แสนเลขหมาย ให้บริการแก่ประชากรไป 2.2 แสนเลขหมาย (80.44 % ของจำนวนเลขหมาย) อยู่ในข่ายบริการของ 35 ชุมสายด้วยกัน มีอัตราส่วนจำนวนประชากร 100 คนต่อเครื่องโทรศัพท์ 3.26 เครื่อง โดยมีจำนวนเลขหมาย 2.0 แสนเลขหมาย (92.3 % ของจำนวนเลขหมายให้เข้า) อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีอัตราส่วนจำนวนประชากร 100 คนต่อเครื่องโทรศัพท์ 4.22 เครื่อง นอกนั้น กระจายอยู่ตามจังหวัดปริมณฑล โดยมีจังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนเลขหมายน้อยที่สุด (0.26 % ของจำนวนเลขหมายให้เข้า) และมีอัตราส่วนจำนวนประชากร 100 คนต่อเครื่องโทรศัพท์ 0.18 เครื่อง (ตารางที่ 3.18)

ในปี 2528 ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีจำนวนเลขหมายทั้งสิ้น 6 แสนเลขหมาย ให้บริการเข้าเลขหมายไป 4.5 แสนเลขหมาย (74.10 % ของจำนวนเลขหมายในภาค) อยู่ในข่ายบริการของ 70 ชุมสาย มีอัตราส่วนจำนวนประชากร 100 คนต่อโทรศัพท์ 5.68 เครื่อง โดยมีกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีเลขหมายบริการประชากรอยู่ถึง 5.3 แสนเลขหมาย (88.30 % ของจำนวนเลขหมายให้เข้า) มีอัตราส่วนจำนวนประชากร 100 คนต่อโทรศัพท์ 7.45 เครื่อง และมีจังหวัดปทุมธานีมีจำนวนเลขหมายน้อยที่สุด (0.44 % ของจำนวนเลขหมายให้เข้า) และมีอัตราส่วนจำนวนประชากร 100 คนต่อโทรศัพท์ 0.51 เครื่อง

สำหรับจังหวัดสมุทรปราการนั้น ในปี 2521 มีจำนวนชุมสายโทรศัพท์ 3 ชุมสาย คอยให้บริการภายใต้เลขหมายที่ให้เข้า 7,677 เลขหมาย มีอัตราส่วนประชากร 100 คนต่อโทรศัพท์ 1.57 เครื่อง เป็นจังหวัดปริมณฑลที่มีเลขหมายและอัตราส่วนโทรศัพท์สูงสุด ต่อมา ในปี 2528 มีการขยายชุมสายบริการถึง 6 ชุมสาย มีเลขหมายให้บริการเข้าถึง 25,910 เลขหมาย ทำให้อัตราส่วนประชากร 100 คนต่อโทรศัพท์ 2.62 เครื่อง

3.6 บทบาทและสถานะของจังหวัดสมุทรปราการ ในระดับภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จากการศึกษาลักษณะทั่วไปของภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลของทุกจังหวัด ทำให้ทราบถึงระดับและสถานะของจังหวัดสมุทรปราการว่า มีบทบาทต่อภาคอย่างไร และมีระดับของการพัฒนาอย่างไรบ้าง

3.6.1 ลักษณะทางด้านประชากร

ในช่วงปี 2521-2528 จังหวัดสมุทรปราการมีอัตราเติบโตประชากรประมาณ 4.46 % ต่อปี เป็นอัตราเติบโตประชากรที่สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของจังหวัดปริมณฑล มีประชากรเพิ่มขึ้น 35.71 % ของประชากรจังหวัด (Relative change) และมีประชากรเพิ่มขึ้นในสัดส่วน 17.24 % ของประชากรภาค (Absolute change) โดยมีประชากรเพิ่มขึ้น 51 คน : 1,000 คนต่อปี ประกอบด้วย การเพิ่มขึ้นด้วยการย้ายถิ่นเฉลี่ย 44 คน : 1,000 คนต่อปี และการเพิ่มขึ้นด้วยธรรมชาติ (เกิด) เฉลี่ย 7 คน : 1,000 คนต่อปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นการเติบโตจากภายนอก ด้วยอัตราส่วน การเพิ่มตามธรรมชาติ : การเพิ่มขึ้นด้วยอัตราการย้ายถิ่น = 1 : 6 โดยประมาณ

จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรส่วนใหญ่อยู่ในเขตชุมชนเมือง (56.91 % และ 37.36 % ของประชากรจังหวัดในปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ) ด้วยอัตราการเติบโตของประชากรเมืองเฉลี่ย 3.36 % ซึ่งต่ำกว่าอัตราการเติบโตประชากรจังหวัด ความหนาแน่นประชากรเมืองของจังหวัดสมุทรปราการโดยเฉลี่ยแล้วมีความหนาแน่น 4,774 คน/ตร.กม. ซึ่งนับว่าสูงมาก ทำให้การขยายตัวทางประชากรจะออกสู่เขตชนบทของจังหวัดมากขึ้น

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นประชากรเมืองกับอัตราการเติบโตของชุมชนเมืองในจังหวัดสมุทรปราการ ที่สามารถแสดงความสามารถในการรองรับประชากรเพิ่มขึ้นได้เท่าใด พอสรุปได้ ดังนี้

อัตราการเติบโต \ ความหนาแน่น	ความหนาแน่นต่ำ	ความหนาแน่นปานกลาง	ความหนาแน่นสูง
อัตราการเติบโตลดลง	ส. คลองสวน	ส. สำโรงเหนือ	ทม. พระประแดง
อัตราการเติบโตต่ำ	ส. พระประแดง ส. คลองด่าน	ส. บางปู	-
อัตราการเติบโตปานกลาง	ส. บางบ่อ	ทม. สมุทรปราการ	-
อัตราการเติบโตสูง	-	ส. บางพลี	-

3.6.2 ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ

ทิศทางการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการนั้น มีทิศทางในการพึ่งพาสาขาการผลิตทางด้านอุตสาหกรรม-การก่อสร้างอย่างเห็นเด่นชัด โดยสรุปได้จากสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการผลิตอุตสาหกรรม-การก่อสร้างที่สูงถึง 68.92 % และ 69.92 % ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในจังหวัด ปี 2521 และปี 2528 ตามลำดับ

การขยายตัวของสาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการ มีอัตราการเติบโตช้ากว่าการขยายตัวของสาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดปริมณฑลอื่น ๆ (จาก Shift - Share Analysis) แต่การขยายตัวของสาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการนั้น เป็นสาขาการผลิตที่ขยายตัวมากที่สุดในทุกสาขาการผลิตของจังหวัดปริมณฑล

ทางด้านการลงทุนของจังหวัดสมุทรปราการ จัดอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ สามารถจัดเก็บรายได้ในสัดส่วนถึง 33-35 % ของจังหวัดปริมณฑลทั้งหมด มีอัตราการจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 13.79 % ต่อปี

3.6.3 ลักษณะการใช้ที่ดิน

การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดสมุทรปราการ กำลังเปลี่ยนจากการใช้ประโยชน์ที่ดินภาคเกษตรกรรมไปเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินนอกภาคเกษตรกรรม ด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมเฉลี่ยลดลง 0.23 % ต่อปี

การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เปลี่ยนแปลงไปสู่การใช้ประโยชน์ที่ดินนอกภาคเกษตรกรรมนั้น ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงไปเป็นการใช้ที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมมากที่สุด ถึง 54.29 % ของการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมของปริมณฑล และ 43.69 % ของการใช้ที่ดินนอกภาคเกษตรกรรมของจังหวัด ซึ่งลักษณะการใช้ที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าว จะสอดคล้องกับลักษณะทางด้านมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

3.6.4 การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดสมุทรปราการได้เปรียบทางด้านคมนาคมขนส่งทางทะเล มากกว่า

จังหวัดปริมณฑลอื่น ๆ เพราะมีพื้นที่ติดต่อกับเขตพระโขนงอันเป็นที่ตั้งของท่าเรือกรุงเทพ ฯ (คลองเตย) ใช้เป็นท่าเรือของการกระจายสินค้าอุตสาหกรรมไปยังต่างประเทศ และใช้เป็นเส้นทางในการรับสินค้าประเภทเครื่องจักรและวัตถุดิบในการป้อนโรงงานของคนในจังหวัด

ส่วนการคมนาคมทางบก ก็เป็นจังหวัดที่อยู่ระหว่างกลางของกรุงเทพมหานครกับโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก ซึ่งใช้เส้นทางสายบางนา-ตราด (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34) นอกจากนี้แล้ว ระบบทางด่วน ระบบการขนส่งมวลชนด้วยรถไฟฟ้า อันเป็นการขนส่งผู้คนสัญจรระหว่างจังหวัด (Commuters) นั้น ได้สร้างความได้เปรียบให้แก่ประชากรจังหวัดสมุทรปราการมากกว่าจังหวัดปริมณฑลอื่น ๆ เพราะจุดห่างของจุดเปลี่ยนทาง (Interchange) อยู่ห่างจากสุขาภิบาลสำโรงเพียง 3.00 กม. และห่างจากเทศบาลเมืองสมุทรปราการอันเป็นศูนย์กลางของจังหวัดเพียง 10.00 กม. เท่านั้น

3.6.5 ลักษณะทางสาธารณูปโภค

จังหวัดสมุทรปราการได้เปรียบจังหวัดปริมณฑลส่วนใหญ่ทางด้านสาธารณูปโภค เพราะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ของกรุงเทพมหานครด้วย จึงทำให้สัดส่วนของการสาธารณูปโภคเกือบทุกประเภท ไม่ว่าจะ การรับบริการไฟฟ้า น้ำประปา และการโทรศัพท์ มีสัดส่วนสูงที่สุดของจังหวัดปริมณฑลทั้งหมด และสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นตัวเอื้ออำนวยต่อการรองรับการพัฒนาทางด้านพื้นที่ของจังหวัดเป็นอย่างดี ในอนาคต

3.6.6 สรุปบทบาทและหน้าที่จังหวัดสมุทรปราการต่อภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของสาขาการผลิตอุตสาหกรรม-ก่อสร้างที่มีสัดส่วน 69.92 % ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด การขยายตัวของสาขาการผลิตอุตสาหกรรมที่เร็วกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของปริมณฑล (P-shift = +1,115.43), ขนาดประชากรเมืองที่มีสัดส่วนมากที่สุดในปริมณฑล (5.56 % ของประชากรเมืองภาค) ตลอดจนความหนาแน่นประชากรเมืองของจังหวัดที่มีความหนาแน่นมากที่สุด (4,774 คน/ตร.กม.) น่าจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงบทบาทและหน้าที่ของจังหวัดสมุทรปราการ ที่คือว่า มีบทบาทและหน้าที่ในฐานะจังหวัดอุตสาหกรรมของภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีหน้าที่รองรับการขยายตัวประชากรจากกรุงเทพมหานครเป็นหน้าที่รอง

นอกจากตัวบ่งชี้ดังกล่าวไว้แล้วนั้น ยังมีโครงการทางภาครัฐบาลที่ได้ลงทุนไว้
ไว้ในจังหวัดสมุทรปราการ ในอันที่จะส่งเสริมภาคเอกชนให้เกิดการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรม
ในจังหวัด อาทิ โครงการเมืองใหม่ บางพลี-บางบ่อ โครงการนิคมอุตสาหกรรม บางปู
และโครงการจัดสรรน้ำประปาเพื่ออุตสาหกรรมในจังหวัด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ สามารถเสริมความ
ชัดเจนให้ให้เห็นที่บทบาทของจังหวัดให้เด่นชัดขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3-19 สรุปลักษณะทางด้านประชากร, เศรษฐกิจ, การใช้ที่ดิน, ระบบสาธารณสุขโลก และการคมนาคม

ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2528

ลักษณะ		กทม. และปริมณฑล		จังหวัดปริมณฑล					หมายเหตุ
		กทม.	ปริมณฑล	นนทบุรี	ปทุมธานี	สมุทร- ปราการ	นครปฐม	สมุทรสาคร	
ลักษณะทางด้านประชากร	- ขนาดประชากรจังหวัด	68.41	31.59	6.44	4.91	8.45	7.77	4.02	สัดส่วน/ภาค กม/ตร.กม.
	- Absolute change	48.73	51.27	14.09	7.47	17.24	6.45	6.02	
	- Relative change	10.12	26.49	39.37	24.44	35.71	12.01	23.91	
	- อัตราการเติบโตประชากร	1.39	3.41	4.86	3.17	4.46	1.63	3.11	
	- ขนาดประชากรเมือง	83.35	14.65	2.64	2.43	5.56	2.12	1.90	
	- ความหนาแน่นประชากรเมือง	-	-	1,357	589	4,774	1,860	997	
	- อัตราการเติบโตประชากรเมือง	-	-	8.30	5.61	3.33	2.94	2.21	
ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ	- มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม	80.32	19.68	1.89	4.19	8.54	2.98	2.08	สัดส่วน/จังหวัด
	- โครงสร้างเศรษฐกิจ	100	100	100	100	100	100	100	
	1) เกษตรกรรม-เหมืองแร่	0.73	14.67	11.63	11.92	6.79	32.67	29.55	
	2) อุตสาหกรรม-ก่อสร้าง	37.76	55.53	33.40	67.31	69.92	21.19	33.33	
	3) การค้า-บริการ	61.51	29.80	54.92	20.77	23.29	40.14	37.12	
	-ฐานะการคลังของชุมชน(รายได้)	-	-	18.37	19.91	13.79	11.23	14.69	
	-ฐานะการออมของจังหวัด	90.07	9.93	2.22	0.97	3.49	2.05	1.20	
	- การเปลี่ยนแปลงพื้นที่เกษตร	-4.29	-0.78	1.06	-0.44	-0.23	-0.18	-6.33	
- การใช้ที่ดินนอกภาคเกษตร	61.29	39.28	48.42	20.92	55.42	32.56	63.01		
ลักษณะการใช้ที่ดิน	1) การใช้ที่อยู่อาศัย	-	100	34.92	8.25	16.19	20.32	20.32	
	2) การใช้เพื่อพาณิชย์กรรม	-	100	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	
	3) การใช้เพื่ออุตสาหกรรม	-	100	8.57	20.00	54.29	11.43	5.71	
	4) สถานที่ราชการ	-	100	40.00	15.00	15.00	15.00	15.00	
	5) อื่น ๆ	-	100	26.87	29.85	7.46	29.85	5.97	
การคมนาคม-ขนส่ง	- ทางรถยนต์	-	-	5	6	2	3	2	จำนวนทางผ่าน ระยะทางจาก จุดเปลี่ยน "
	- ระบบขนส่งสาธารณะ	-	-	ไว้	ไว้	ไว้	-	-	
	- ระบบทางด่วน	คลองเตย	-	เกิน 50กม.	เกิน 50กม.	3 กม.	-	-	
	- ระบบการขนส่งมวลชน	-	-	เกิน 50กม.	เกิน 50กม.	5 กม.	-	-	
	- การขนส่งทางรถไฟ	หัวลำโพง	-	มี	มี	ไม่มี	มี	มี	
	- ทางทะเล	ท่าเรือ	-	ไม่มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	
	- ทางลำนน้ำ/คลอง	-	-	มี	มี	มี	มี	มี	

ที่มา

รวบรวมจากทุกตาราง